

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 97 (1347) ♦ Четвер, 30 травня 1996 року ♦ Ціна договірна

ВАЖКИЙ ШЛЯХ ДО ОСНОВНОГО ЗАКОНУ

У ЄВРОПУ — 3 ІНІЦІАТИВОЮ

Зустріч міністрів закордонних справ держав — членів Центральноєвропейської ініціативи, у якій братимуть також участь країни — учасниці Асоційованої ради ЦЄІ, відбудеться 31 травня — 1 червня у Відні, повідомляє Укрінформ. Урядову делегацію України, яка теж є асоційованим членом Ініціативи, на форумі очолить глава українського зовнішньополітичного відомства Геннадій Удовенко. Під час зустрічі у Відні має відбутися офіційний вступ нашої країни до складу Центральноєвропейської ініціативи.

Приєднання України до Центральноєвропейської ініціативи, за оцінкою українського дипломатичного відомства, має стати черговим важливим кроком до зближення нашої країни із співтовариством європейських держав. Інтеграцію до політико-економічної системи Європи та світу наша держава розглядає як одну з найважливіших гарантій утвердження свого суверенітету та головних пріоритетів національної зовнішньої політики.

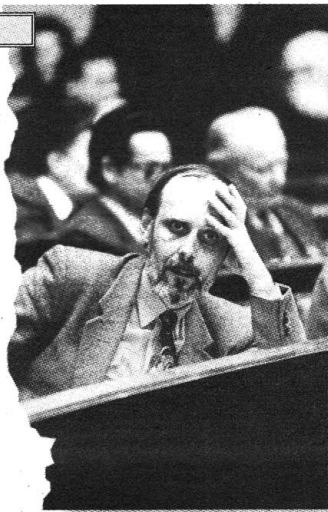
Парламентська хроніка

Денне і вечірнє засідання 28 травня

День був непростий. «Хто за те, щоб Конституцію прийняв парламент?» — запитав Голова. Практично всі. Це голосування показало позицію всіх членів парламенту і водночас стало одним із ключових. Саме воно певною мірою пояснює протистояння, що склалося в процесі розгляду проекту Конституції, поданого після доопрацювання Тимчасовою спеціальною комісією в першому читанні. Проект, не заперечують і його творці, потребує певного доопрацювання.

(Закінчення на 2-й стор.).

Михайло Сирота представив доопрацьований Тимчасовою спеціальною комісією проект Конституції. З критикою його і частковим оприлюдненням основних положень альтернативного документа від групи шести виступив Сергій Гмиря.

Семінар для професіональних помічників

У Києві відбувся міжнародний семінар «Діяльність персоналу комісій і фракцій парламентів різних країн», організований Консультативно-дорадчою радою при Президії Верховної Ради України за сприяння британського урядового фонду «Ноу-хау», фонду Ганса-Зайделя та Дослідної служби Конгресу США.

Це перший семінар, проведений для працівників апарату українського парламенту. З доповідями виступили колеги із Франції, США, Чехії, Польщі, Німеччини та Великобританії. Депутатський склад парламенту періодично змінюється, тоді як державні службовці залишаються на своїх місцях. Додаткові знання та досвід, на думку учасників семінару, допоможуть працівникам апарату зробити успішну кар'єру і забезпечити спадковість традицій.

ДИСЦИПЛІНА ПІД КОНТРОЛЕМ

Президент Леонід Кучма мав розмову з Генеральним прокурором України Григорієм Ворсином. Обговорено комплекс питань, пов'язаних з виконанням заходів щодо посилення боротьби з корупцією та організованою злочинністю. Відзначалося, що тільки за минулі 4 місяці органами прокуратури усіх рівнів тут порушено 1 тисячу 880 кримінальних справ. Генеральний прокурор також доповів про виконання доручень Президента щодо виявлення зловживань у сфері виплати заробітної плати та виконання бюджетної дисципліни, про профілактичну роботу з неповнолітніми дітьми.

ОДНІЄЮ ПОГОЮ В СОЦІАЛІЗМІ

«Ми будемо ринковою економіку, стоячи однією ногою у соціалізмі», — так висловився Президент України Леонід Кучма, ознайомившись з проблемами розвитку телекомунікацій у країнах СНД. Приймаючи керівників Регіональної співдружності в галузі зв'язку, котра створена на постарпальському просторі за ініціативою України, він висловився за розширення кооперації у даній галузі. Президент ознайомив представників держав Співдружності, які зібралися в Києві, із соціально-економічним становищем країни, ходом конституцій-

ного процесу, іншими аспектами політичного та економічного життя України, повідомляє Укрінформ.

Мета 15-го засідання Ради глав адміністрацій зв'язку Регіональної співдружності — налагодити нових імпульсів співробітництва у галузі зв'язку між країнами СНД.

У роботі засідання взяли участь представники делегації Азербайджану, Вірменії, Білорусії, Грузії, Казахстану, Киргизстану, Молдови, Росії, Таджикистану, Узбекистану, України, а також делегації Данії, Туреччини, ФРН, Естонії, представники міжнародних організацій.

Гуляє виграш понад Турією

Виграшною для сільської економіки назвала голова колгоспу «Україна» Софія Пашко виведену на Волині нову м'ясну породу великої рогатої худоби, яку розводять у господарстві.

Востину вагомим виграшем буде бичок шість породи, люб'язно наданий правлінням колгоспу для лотереї «Голосу України».

Живий сюрпріз вартістю 80—100 мільйонів карбованців чекає на передплатників нашої газети на друге шіріччя нинішнього року.

Фото Василя КУЗЬМІНА.
(Розповідь про господарство і про те, на що можна буде замінити виграш, читайте на 16-й стор.).

Увага: пільгова передплата!

Друзі! Є ще одна приємна новина! Відкрито пільгову передплату нашої газети для студентів, учнів, ветеранів і учасників війни, пенсіонерів, багатодітних сімей, учасників бойових дій та осіб, що мають статус ліквідаторів аварії на ЧАЕС.

Передплата ціна: на 6 місяців — 900 тис. крб., на 3 місяці — 450 тис. крб., на 1 місяць — 150 тис. крб. Індекс українського вартісності — 40224, російського — 40223. Якщо передплатите «ГУ» на півроку, ви станете учасником розіграшу нашої лотереї. Розігруватимуться найцікавіші призи: від породистого коня, меблевих гарнітурів, холодильника, міні-пекарень до бібліотечок.

Друзі! Отже, стежте за газетою. Щодо нас збільшуватиметься асортимент товарів для розіграшу лотереї. Пам'ятайте, передплата триває лише до 10 червня.

Офіційно

Закон України

Про доповнення статті 4 Закону України «Про підприємництво»

Верховна Рада України постановляє:

1. Частина другу статті 4 Закону України «Про підприємництво» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 14, ст. 168; Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 51, ст. 680; 1993 р., № 30, ст. 322, ст. 324, № 51, ст. 481, ст. 482; 1994 р., № 3, ст. 13, № 28, ст. 234, № 33, ст. 301, № 40, ст. 366, № 49, ст. 434; 1995 р., № 7, ст. 47, № 10, ст. 64, № 30, ст. 232, № 45, ст. 334, ст. 335, ст. 336; 1996 р., № 2, ст. 4) доповнити абзацом такого змісту:

«діяльність, пов'язана з проектуванням, будівництвом, ремонтом та експлуатацією об'єктів транспортного транспорту».

Президент України
Л.КУЧМА.

м.Київ,
15 травня 1996 року.

Закон України

Про внесення змін і доповнень до статті 13 Закону України «Про пенсійне забезпечення»

Верховна Рада України постановляє:

Внести до статті 13 Закону України «Про пенсійне забезпечення» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 3, ст. 10, № 32, ст. 459) такі зміни і доповнення:

частину другу після слів «виплати на виплату» доповнити словами «і достатку», а слова і цифри «у 1996 році» замінити словами і цифрами «з 1996 року»;

частину третю виключити. У зв'язку з цим частину четверту, п'яту і шосту вважати відповідно частинами третьою, четвертою і п'ятою;

у частині третій слова «У період до 1996 року» виключити.

Президент України
Л.КУЧМА.

м.Київ,
16 травня 1996 року.

Постанова

Верховної Ради України

Про стан виконання деяких законодавчих актів з питань висвітлення діяльності Верховної Ради України

Заслухавши інформацію постійної Комісії Верховної Ради України законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації щодо обставин перенесення трансляції сесії Верховної Ради України на інший радіоканал, а також припинення радіотрансляції цільових програм, Верховна Рада України постановляє:

Кабінету Міністрів України до 27 травня 1996 року забезпечити виконання Державним комітетом телебачення і радіомовлення України постанов Верховної Ради України щодо висвітлення діяльності Верховної Ради України.

2. Національний радіо і телебачення і радіомовлення здійснювати постійний контроль за дотриманням телерадіоорганізаціями України чинного законодавства в галузі телебачення і радіомовлення.

3. Доручити Генеральній прокуратурі України розглянути питання про притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні законів і постанов Верховної Ради України щодо висвітлення її діяльності, та до 4 червня 1996 року доповісти Верховній Раді України.

Голова Верховної Ради України
О.МОРОЗ.

м.Київ,
24 травня 1996 року.

Постанова

Верховної Ради України

Про Національну енергетичну програму України до 2010 року

Верховна Рада України постановляє:

1. Національну енергетичну програму України до 2010 року затвердити.

2. Кабінету Міністрів України:

- розробити комплексні заходи по реалізації Національної енергетичної програми України до 2010 року;

- розв'язання проблем розвитку паливно-енергетичного комплексу та задоволення потреб народного господарства України у всіх видах палива і енергії здійснювати у межах Національної енергетичної програми України до 2010 року;

- вносити, в межах своєї компетенції, відповідні доповнення і корективи до Національної енергетичної програми України до 2010 року в залежності від змін соціально-економічного становища в Україні.

Голова Верховної Ради України
О.МОРОЗ.

м.Київ,
15 травня 1996 року.

Важкий шлях до Основного Закону

Денне і вечірнє засідання 28 травня

(Початок на 1-й стор.)

Частина депутатів, збірну позицію яких представляв Владислав Носов, вважає проект таким, що мало чим відрізняється від поданого Конституційною комісією щодо повноважень Президента, забезпечення проголошених прав людини і т.ін. І переконана, що ідаліший проект Конституції 1993 року. Та все ж таки більшість доповідачів від фракцій і груп парламенту, за винятком комуністичної і МДГ, висловилися за те, щоб підвести ризик під обговорення його в першому читанні. Але це на початку дебатів щодо проекту ситуація загострилася вимогою депутата Володимира Марченка поставити на голосування його пропозицію про неприйняття проекту Конституції, представленого до Тимчасової комісії,

Ранкове засідання 29 травня

На початку засідання О. Мороз проінформовав депутатів про засідання погоджувальної Ради. За його словами, представники різних фракцій висловили стурбованість з приводу того, що під час процесу другого читання фактично не можна внести жодних змін до проекту, і тоді вирішиться, що прийняти проект Конституції в першому читанні означає прийняти Конституції в цілому. Рада фракцій запропонувала розглянути статтю регламенту, які передбачають, що обговорення в другому читанні потребує простої більшості голосів, а прийняти Конституції — двох третин голосів.

через невідповідність проекту, на його думку, Аекладці про державний суверенітет України. Прихильники альтернативного проекту, з інформацією про який виступив депутат-комуніст Сергій Гмиря, відомілися реструктуризації і вимагали перереструктуризації. Робота парламенту застопорилася. Комуністи заявили про опозицію. Блокуючи трибуну, чути було погрози і т.ін. Свою вимогу перереструктуризації опоненти доводили ще й тим, що з 278 зареєстрованих принаймні 30 депутатів відсутні на засіданні, і будь-які в такому разі рішення будуть несправедливими.

Олександр Мороз, пояснюючи вимоги Регламенту, зазначив, що можна діяти за двома схемами: провести обговорення проекту представниками груп і фракцій щодо змісту, а не процедури, прийняти рішення шляхом голосу-

вання за принциповими положеннями проекту і потім голосувати його в першому читанні. Олександр Олександрович нагадав, що на обговорення проекту записалися 160 депутатів, а це означає роботу протягом чотирьох днів. Реалізувати цю схему можна, якщо не приймати ніяких рішень через «ненормальну» реструктуризацію. Але й ця пропозиція Голови Верховної Ради не знайшла підтримки. І це при тому, що 9 із 12 доповідачів від фракцій заявили про припинення обговорення проекту і постанови на голосування проекту постанови Тимчасової спеціальної комісії.

Та вже в кінці роботи парламенту не знайшлося достатньо бажання, щоб продовжити роботу на одну годину. І Олександрові Морозу нічого не залишалося робити, як закінчити сесійний день.

Отже, Верховна Рада, не прийнявши рішення що-

Однак запропонований проект постанови не сприйняв значна частина парламенту. Представники фракцій Руху, «Державність», «Реформи», «Центр» вважали, що депутатам пропонується не глумитися, а зміни Регламенту, що до речі, вимагає такої легкої процедури, як вважають автори проекту постанови Гетьман і Самофалов.

Знаєць Регламенту Петро Шейко взагалі зауважив: «Я дивуюся тому, що сьогодні тут відбувається. Є питання — розгляд і прийняття проекту Конституції в першому читанні. Чому ми раптом почали глумитися Регламент, забігати на друге читання? Можливо, певною пропонується третє читання? Є конкретне питання і треба

до проекту Конституції, усе-таки висвітлюючи свої позиції, як взагалі-то можна було передбачити. Але підкупала толерантність деклароване обопільне бажання супротивних сторін в особі Михайла Сити, голови Конституційної спеціальної комісії з доопрацювання проекту Конституції, та його опонента Сергія Гмиря, який інформував про проект комуністів, до співпраці. Та й сам С. Гмиря не заперечував, що комуністичний проект — це майже 75 відсотків проект Тимчасової комісії. Але звернувшись за порівнянням до кулінарії, поставив питання так: чи зліди б ви страву, приготовлену на 99 відсотків з доброякісних продуктів, за умови, що в ній міститься один відсоток мишиного? В даному разі тільки шляхом дебатів можна з'ясувати, що саме і в якому з проектів можна вважати «мишиною» для українського народу.

приймати конкретне рішення, наприклад в сьогоднішньому відкритому засіданні немає ніякої логіки». З цим погодився і Сергій Говатовий («Реформи»).

Голова Верховної Ради, підкреслюючи, що шукає виходу з конституційної кризи і шляхи повернення довіри одне до одного, наполягав як винятком на варіанті: реструктуризувати одночасно з голосуванням за пропозицією Гетьмана і Самофалова. Такого шляху не підтримали «Центр» і праві: знову оголошено повторному перевірці.

Після перерви реструктуризації відсутності кворуму в сесійному залі. Розгляд проекту Конституції перенесено на 4 червня.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Центральна виборча комісія по виборах народних депутатів України

Постанова

Про визнання повноважень та реєстрацію народних депутатів України, обраних при повторному голосуванні 20 квітня 1996 року на повторних виборах у Сосніському виборчому окрузі № 419 (Черкаська область) та при повторному голосуванні 21 квітня н.р. на виборах народного депутата України замість вибулого у Ленінському виборчому окрузі № 45 (м. Севастополь).

Розглянувши протоколи та інші документи окружних виборчих комісій про результати повторного голосування 20 квітня на повторних виборах народних депутатів України 7 квітня 1996 року в Сосніському виборчому окрузі № 419 (Черкаська область) та при повторному голосуванні 21 квітня на виборах народного депутата України замість вибулого у Ленінському ви-

борчому окрузі № 45 (м. Севастополь), а також матеріали перевірок на місцях відомостей щодо окремих порушень. Закону про вибори, викладених у заявах суб'єктів виборчого процесу, Центральною виборчою комісією постановляє:

1. Відповідно до статей 14 і 44 Закону України «Про вибори народних депутатів України» визнати повноваження та зареєструвати обраних народних депутатів України:

ПІВТОРАКА А. Володимирівна — юриста, суддю Сосніського районного суду міста Черкас, безпартийного, який проживає в місті Черкасах, від Сосніського виборчого округу № 419 (Черкаська область);

ЮРКОВСЬКОГО Анатолія Вільгельмовича — інженера-механіка, викладача суспільствознавства, викладача Севастопольського філіалу Київського індустріально-педагогічного коледжу, члена Комуністичної партії України, який проживає в місті Севастополі, від Ленінського виборчого округу № 45 (м. Севастополь).

На засіданні було також розглянуто питання щодо виборчих округів, де повторні вибори проводилися некоректно, але були безрезультатними. Як відомо, Верховна Рада

суб'єктів виборчого процесу та матеріали перевірок на місцях відомостей, викладених у цих заявах. При цьому встановлено, що у значній кількості округів мали місце окремі відхилення від положень Закону про вибори, проте вони суттєво не вплинули на результати виборів.

Відповідно до статей 14 і 44 Закону України «Про вибори народних депутатів України» Центральною виборчою комісією визнала повноваження і зареєструвала народних депутатів України В. Півторак та А. Юрковського, обраних у зазначених округах. Постанова про це буде опублікована в газеті «Голос України».

На засіданні було також розглянуто питання щодо виборчих округів, де повторні вибори проводилися некоректно, але були безрезультатними. Як відомо, Верховна Рада

І. ЄМЕЦЬ,
голова Центральної виборчої комісії;
І. ЦЕЛЮЙКО,
секретар Центральної виборчої комісії.

Україні 7 березня 1996 року внесла зміни і доповнення до статті 48 Закону про вибори, згідно з якими повторні вибори в округах, де вони акції виборчого процесу, що не відбулися, не призначаються протягом року з дня останнього голосування. Було відзначено, що нині така ситуація склалася у 24 виборчих округах, тому Центральною виборчою комісією постановила не призначати у зазначених округах повторні вибори. Іх список буде опубліковано в газеті «Голос України» та відповідні місцевих засобів масової інформації.

На засіданні були присутні окремі народні депутати, представники політичних партій, засобів масової інформації, інші зацікавлені.

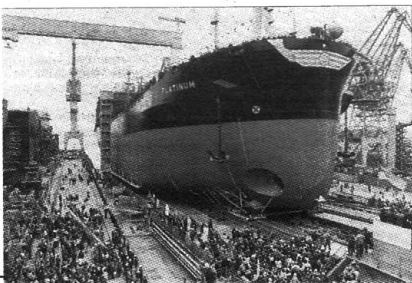
Він засідання голова Центральної виборчої комісії І. Ємець.

Контракти

Самі танкери справу не врятують

ЧОРНОМОРСЬКИЙ армодобудівний завод крок за кроком акиде контракт із грецькою фірмою «Аніа» з будівництва 18 танкерів-продуктовозів.

Уже готовий до ходових випробувань «Крити Аметист», оснащений відомими фірмами Заходу і країн СНД. Спущено на воду «Платинум» ледь-ледь 45 тисяч тонн. Проте навіть часне і якісне виконання зобов'язань перед зарубіжними партнерами не врятує стан справ на найбільшій верфі в Україні після припинення будівництва авіаційних.

тв — звідси затримки з постачанням металу, комплектувальних. Заборгованість кораблебудівникам із зарплати плати сягає кількох місяців. Судна-довгобудови стали хронічною хворобою. Це — траурери для рибалок Далекого Сходу, плавбаза для ВМФ Росії.

На знімку: під час спуску на воду танкера-продуктовоза «Платинум».

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

У номер

Кіровоград

Весняні проблеми з літнім продовженням

Хлібороби Кіровоградщини засіяли близько 90 відсотків запаланих площ ярих культур, але це не радує. Запалана весна спричинила відставання, додалася також і технічні проблеми.

Найбільшою проблемою у нинішню посівну стала відсутність пального і мастила, — сказав заступник начальника обласького агропродуцт з питань рослинництва Віктор Олійник. — Та все ж нині розпочали догляд за посівами цукрових буряків, іде боротьба з бур'янами.

На черзі — пари як попередники озимі пшениці. Під них відведено 185 тисяч гектарів, а оброблено всього 53 тисяч, себто 29 відсотків. Причина та сама — відсутність пального і неадекватна технічна база. Розпочалася масова заготівля кормів.

Одеса

Пісня зі сцени та з теплоходу

Традиційний музичний фестиваль «Дунайська весна» став міжнародним. Спочатку творчі колективи й окремі виконавці провели концерти в рамках фестивалю в українських придунайських містах Болград, Рені, Кілія, Ізмаїл, а потім на борту теплохода «Дунай» взяли курс на Русе в Болгарії та Белград в Югославії. Серед учасників були музиканти, співаки, танцюристи не лише з різних міст України, а й з Молдови, Білорусії, Болгарії. Організатори фестивалю, що має великий успіх, — Одеська обласна філармонія, фірма «Аніа-Марія» та Одеський інноваційний центр.

Полтава

Молоді — не зелені

Ярмарок профтехучилищ засвідчив, що майбутня робітничка зміна вміє працювати не гірше за своїх батьків. 22 навчальних закладів представили на огляд і продаж понад 400 зразків найрізноманітніших творів, виготовлених учнями на уроках виробничого навчання та в гуртках технічної творчості. Серед них чимало необхідних і на диво добротних речей. Оцінили місцевий товар і покупці. Всього було продано краву на півтора мільярда карбованців.

Львів

Здавайте пляшки

Голова Волинської обласної адміністрації Борис Камічук видав розпорядження, яким зобов'язав райдержадміністрації і міськвиконкоми відновити безплатно закриті в багатьох місцях пункти приймання склянки та налагодити їхню роботу. Тепер відпуск продукції комерційним структурам здійснюватимуть лише за умови, коли склянку буде дано взаємн, а фірмові магазини мають приймати її від населення безвідмовно.

Досвід

Не чекати погоди з моря, а шукати. Споживача

стю навіть перевезли до молдавської.

Завдяки стабільності виробничого процесу, згуртованості трудового колективу вдалося досягти того, що завод працює на споживача, задоволення якого тут миттєво освоюють. Власними силами відшукували нинішніх споживачів — металургів, метротранспортистів тощо.

Крім того, «Південгідромаш» має структурний підрозділ приміського господарства «Зоря» і інші розв'язує соціальні проблеми села. Інженерського, до вже збудованої лінії, міні-молочнозавод, сироварню на 500 голів, а не плановано спорудити міні-пекарню. Коли постало питання, з чого будувати майже 450 когедків для працівників заводу, у Криму, Росії, на Кавказі, в Узбекистані, де є кар'єри з видобутку черепашки, запропонували: допоможете каменерізними машинами — матимете будматеріал. Довелося конструкторам засукати рукави. І за півроку було задоволено потреби видобувних підприємств.

Однак останніми місяцями саме через споживачів «бо-

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

Новинка

Гофровані, легкі... труби

ВИРОБНИЦТВО однієї з досвідчених гофрованих поліетиленових труб уперше в Україні освоїла сумська фірма «Норман».

Цех, який працює на обладнанні і за технологією німецької фірми «Дросбах», щомісяця випускає майже 550 кілометрів труб діаметром 20 і 32 мм.

Високі експлуатаційні характеристики (робочий тиск до 7 атмосфер), довговічність, зручність в експлуатації (довжина суцільного відвітка труб — від 50 до 1500 м) роблять продукцію «Норман» величезно привабливою. Насамперед для підприємств зв'язку у прокладанні як звичайних кабельних мереж, так і скловолокнистих ліній. Охоче беруть легку і надміцну трубу також торговельні організації, адже це незамінна річ для водополіву в індивідуальних і колективних садах та городках.

Віталій МАКСИМЕНКО.

Сумська область.

... А водичка — нарізно

У ДОНЕЦЬКУ сталася подія, яку рідково наваряд чи назвеш: чотири управління «Укрприводчормету» — Луганське, Алчевське, Світланське й Лисичанське — вишли зі складу об'єднання.

«Розлучення» після двадцяти п'яти років співпраці в одній системі — не від хорошого життя. Згадані управління заборгували 4,8 трильйона карбованців, а деякі міста — Антрацит, Красний Луч, Карснодон, Луганськ — уже рік не платять за воду. Виробничі об'єднання «Укрприводчормет», яке забезпечує потреби у воді всього Донбасу, здійснює передаток банкрутства і змушене було звернутися до Кабінету міністрів із проханням передати згадані управління в комунальну власність.

Розподіл проведено таким чином, що луганські водопостачальники зможуть утворити нову автономну організацію. Але кому б вона не підпорядковувалася, поки не буде платежів, втамувати спрагу і населення, і промислових підприємств регіону буде проблематично.

Ліна КУЩ.

Донецьк.

На митниці — «вибори»

Віднин у пунктах прикордонного пропуску України контроль за переміщенням вантажів, валюти і коштовностей фізичними особами здійснюватимуть вибірково. Розпорядження про це підписано головою Державного митного комітету України Леонідом Деркачем.

Як пояснили агентству «Інтерфакс-Україна» у прес-службі Держмиткому, новий порядок контролю запро-

ваджує за метою подальшого спрощення процедури митного контролю в пунктах пропуску.

Однак це розпорядження не стосується осіб, які переміщують через кордон України товари партії. Українські митники, проводячи вибірково контроль, підтримуватимуть тисну взаємодії з провозооронними органами. Передбачено також активізувати діяльність митних підрозділів боротьби з контрабандою і порушеннями митних правил.

Теніс

Запрошує «UMC CUP-96»

Другий рік поспіль Україна приймає змагання з чоловічого професійного тенісу. Національна федерація та корпорация «Інфоспорт» прийняли рішення про проведення в нашій країні повної серії турнірів «сателіт» і дістали згоду на це Міжнародної тенісної федерації (ITF).

Як і торік, велику підтримку цій акції надало СП «Український мобільний зв'язок» — генеральний спонсор турніру, який має офіційну назву «UMC CUP-96». Він відбудеться в Києві (з 1 по 9 червня), Донецьку (8—16), Харкові (10—23), нарешті, знову в Києві (25—30 червня).

Як ви вже здогадалися, сателітна серія складатиметься з трьох змагань, які мають вибірково-вибірково, і четвертого, завершального, турніру «Мастерс». На всіх етапах «спортемени» отримуватимуть очки, які потім трансформуються в очки комп'ютерного рейтингу Асоціації тенісистів-професіоналів.

Призовий фонд серії становить 25 тисяч доларів (по 6.250 на кожний турнір). Змагання в Києві відбудуться на кортах чудового спорткомплексу «Наука», де президентом Анатолій Кржевін, у Харкові — на кортах тенісного клубу «Унікор», де працює капітан національної збірної, відомий тренер Валерій Бурко, у Донецьку — на кортах Палацу спорту «Локомотив».

— Які країни будуть представлені в змаганнях? — запитав їхнього директора, віце-президента ФТУ Сергія Лашкула.

— Географія дуже широка. Ми отримали заявки з Чилі, Перу, Італії, Франції, Німеччини, Великобританії, Австралії та багатьох інших країн. До речі, заявки продовжують надходити.

— Хто представлятиме Україну?

— Авторитетний харків'янин Дмитро Поляков, його молоді колеги Денис Кісменко (Донецьк), Сергій Ярошенко (Нова Каховка), Віктор Троцько (Київ). Вони отримають такі звані «wild cards» до основного турніру. Ще чотири наші учасники змагатимуться у відбірково.

— Якими м'ячами гратимуть учасники?

— Фірми «Penn». До речі, ці м'ячі — офіційні на олімпійському турнірі в Атланти.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

У номері

● Моздок

Бльцин у Чечні —
мир на Кавказі?

Президент Росії, який відвідав Чеченську Республіку, на шляху до Москви зробив зупинку в місті Моздок, де зустрівся з президентом Північної Осетії Ахсарбеком Галлазовим. Під час перебування у Чечні, що тривало близько 4 годин, Борис Єльцин побував у селі Правобережне, розмовляв з місцевими мешканцями і військовослужбовцями одного з підрозділів внутрішніх військ. Він провів коротку зустріч з головою Чеченської Республіки Доку Завгаєвим.

Поблизька Бориса Єльцина до Чечні підготувала умови для проведення наради керівників закавказьких республік і республік Кавказу у складі Росії. Вона відбудеться 3 червня в Кисловодську. Досягнення миру на території Кавказу стане одним з головних питань наради. Про це повідомляють журналістам у Ситуаційному центрі Президента Росії.

● Москва

Дружина за чоловіка
не відповідає...

Президент Росії Борис Єльцин дав розпорядження відпустити вдову чеченського лідера Джохара Дудаєва Алу Дудаєву, як було затримано в погоню до аеропорту міста Нальчик під час спроби нелегально вилетіти до Туреччини. Як повідомляло джерело в Державній комісії з урегулювання кризи в Чеченській Республіці, рішення відпустити затриману стало одним з результатів переговорів Бориса Єльцина з делегацією Зеліхана Яндарбієва.

● Делі

Уряд Індії полівишає

Президент Індії Шанкар Даял Шарма доручив сформувати новий уряд країни Деве Говде, лідеру Об'єднаного фронту — альянсу лівоцентристських сил. Цей крок викликає рішення прем'єр-міністра Індії Аталы Біхари Ваджапайті у відставку з поста глави уряду республіки після винесення його кабінету вотуму недовіри нижньою палатою парламенту.

● Лусака

Шукайте «третє коліно»!

Президент Замбії Фредерік Чилуба підписав проект нової конституції, на підставі якої від участі в намічених на осінь виборах усувається його головний суперник — засновник республіки Кенет Каунда. Новий основний закон країни дозволяє обіймати головне службове крісло країни лише замбіянам не менш як у третьому поколінні і проголошує Замбію «християнською нацією».

● Сеул

«Барбаросса» по-корейськи

Капітан ВПС КНДР Лі Чоль Су, який нещодавно втік до Південної Кореї, заявив на прес-конференції у Сеулі, що Пхеньян завершив підготовку ракетного нападу на Південь і продовжує концентрувати бойову техніку біля демаркаційної лінії, що розділяє півострів. За його словами, там, зокрема, розміщено нині близько 270 військових літаків, у тому числі бомбардувальників. Пхеньян розробив план повного завоювання Південної Кореї за тиждень, повідомив офіцер.

За повідомленнями кореспондентів «Г» та інформаційних агентств.

ІНФОРМАЦІЙНА агенція ІТАР-ТАРС передала повідомлення з посиланням на «джерело, близьке до НАТО»: майже десяток країн Центральної і Східної Європи представили у штаб-квартиру Північноатлантичного союзу свої пропозиції, що є основою індивідуального діалогу НАТО з державами, які прагнуть «вступити до альянсу».

Ніхто не поспішає сказати:
«Ласкаво просимо до НАТО»

Цей діалог, як відомо, за рішенням грудневої сесії Північноатлантичної ради, триватиме протягом року: у штаб-квартирі НАТО розглядатимуть подані претендентами документи, у яких вони висловлюють власний погляд на розширення альянсу і порушують питання, що вимагають пояснення. Після чого розпочнуть дискусії і обмін думками представники НАТО і цих країн.

Проте нинішнього року питання про вступ до НАТО інших членів наразі не виснесено на порядку денний сесії Північноатлантичної ради, яка відбудеться наприкінці червня у Берліні на рівні міністрів закордонних справ. І навіть не тому, що їй вистає інших проблем, які слід обговорити. Швидше навпаки: саме це питання нині й на часі, бо вже у грудні керівники НАТО повинні оголосити про свою позицію щодо розширення. А вже наступного року вони мають покласти запрошення тим державам Центральної і Східної Європи, які увійдуть у першу групу кандидатів.

Пауза швидше добре продумана, ніж випадкова. З одного боку, саме НАТО повинно реформувати свої структури, провести зміни у законодавстві і збройних силах, а з другого — країни-кандидати мають істотно підготуватися до цієї події, з'ясувати всі можливі варіанти.

Найімовірнішими кандидатами на вступ до НАТО, як відомо, є Польща, Угорщина і Чехія, час прийому яких експерти

називають 1998 або 1999 рік.

Правда, на одній із прес-конференцій Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Угорщина в Україні пан Лоранс Тот зауважив, що Угорщина хоч і вважає кандидатами, котрим має найбільший шанс бути прийнятим до альянсу, однак їй ще досі ніхто не сказав, що таку вже можна уявити.

І в тому є правда, бо перш ніж заповнити двері до союзу вчінцями, країни-кандидати, особливо ж Угорщина і Польща, які добуваються вступу до НАТО на повних правах, у тому числі й у військову організацію альянсу, мають добре попрацювати щодо досягнення військової взаємодії, слід привести у відповідність до західних стандартів системи радіолокації, зв'язку, ППО.

Вступ до НАТО, а також до Європейського Союзу постсоціалістичні країни Європи розглядають як невідомий умови побудови сучасного демократичного суспільства. Про це, зокрема, не раз заявляв в інтерв'ю журналістам президент Чехії Вацлав Гавел, який вважає, що переговори про вступ республіки до цих інституцій надто зволікаються. Президент навіть вважає, що нерішучість Заходу з приводу розширення НАТО на Схід загрожуватиме повторенням Мюнхенської змови 1938 року, прийнявши, у нинішній європейській політиці відчувається мюнхенський присмак.

Цікаво, що в цьому зв'язку президент Визнано заявив: Чехія готова

взяти на себе зобов'язання, до яких спонукає членство у НАТО, аж до розміщення ядерної зброї на своїй території включно, на чому інші лідери намагаються не загострювати увагу.

А тим часом суспільство сусідки Чехії — Словаччини, яка теж вважає вступ до альянсу як одне з пріоритетних завдань, теж, здається, покласти сумніви: урядова газета «Словенська республіка» вважає, що вступити до НАТО, країна потрапляє під непоборне панування однієї суперсили. При цьому газета посилюється на той самий аргумент, що й Вацлав Гавел: 38-го року, у період першої Словачкої республіки, країна прислугувала гітлерівській Німеччині, за що потім важко поплатилася. Та ще згадує 68-річ, коли танки прийшли з СРСР...

До речі, це вже не вперше у пресі країни-кандидатів порушується проблема: чи так уже їм зобов'язати інтереси сторін?

А от Україну, маючи позабалоковий статус, однак не є безсторонним спостерігачем у цих дискусіях, бо її не менше за безпосередніх учасників цікавить, якою буде архітектура безпеки в Європі і якою буде її роль в побудові цієї системи, і в підтриманні стабільності на континенті. І знайшла варіанти своєї участі у цій європейській толоці: налагоджування тісного спів-

Коментар

вробітництва з усіма інституціями — і з ЗЕС, і з ОБСЄ, а також із НАТО у рамках програми «Партнерство заради миру», що змусило лідера Великої Британії в ЗЕС Джона Гоуленда, який минулого тижня побував у Києві з офіційним візитом, визнати, що «позиція України стає все більш зрозумілою і шанованою на Заході», а також пообіщати, що коли «НАТО буде розвиватися і прийматиме нових членів, то це не означає виникнення нових кордонів у Європі».

Як би там не було, а позиція України в цих питаннях залишається незмінною і послідовною: всі проблеми розв'язувати через співпрацю у рамках можливого відповідно до власних національних інтересів.

Валентина
ПИСАНЕЦЬКА

Зустріч представників країн-членів Північноатлантичного союзу у штаб-квартирі НАТО у Брюсселі; Вацлав Гавел щодня вступу Чехії в НАТО — безкомпромісний.

Експрес-інтерв'ю

РОСТЕМО!

Щороку в радянські часи аеропорт Бориспіль пропущав два мільйони пасажирів. Потім ця кількість зменшилася більш як наполовину. Але після реконструкції міжнародний аероказал швидко почав нарощувати потужність. Проте його модернізація ще не завершена.

Якими незабороном будуть головні повітряні ворота столиці України? На запитання кореспондента «Г» відповідає перший заступник генерального директора державного міжнародного аеропорту Бориспіль Борис ШАХСУВАРОВ:

до нас рентгенівські апарати, ін'єкційну техніку, фізіотерапевтичні пристрої та багато іншого.

Це добре, але, так би мовити, не оригінально: хто з іноземних підприємств не хоче зайняти місце під українським сонцем, доки не зіпсується на ноги вітчизняна промисловість? З огляду на це приваблює саме нові плани АТ «Хірана Експорт Імпорт», яке вирішило іти шляхом створення спільних з тutesніми партнерами підприємств. Такі вже працюють, наприклад, в Донецьку та Криму. Словачькі підприємці плану-

ють налагодити виробництво медичного обладнання в Україні, побудувавши спочатку зуботехнічний завод і стоматологічний поліклініку. Також вони цікавляться закупівлею наших товарів: металу, текстилю тощо.

В Україні працюють 20 фірм-діверів, які здійснюють продаж і технічне обслуговування імпортованого «Хірано» обладнання. До речі, для тих, хто закуповує великі партії продукції, «Хірана» надає безпроцентний кредит терміном на два місяці.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Готуйте зуби, Хірана про них подбає

МЕДИЧНА техніка, поставка якої здійснює словачьке акціонерне товариство «Хірана Експорт Імпорт», у нашій країні добре відоме, зокрема стоматологічне обладнання. А нещодавно в Києві відбулася презентація цієї фірми, яка оголосила про нові плани діяльності в Україні.

Генеральний директор підприємства Петер Галович повідомив, що з 35 млн. доларів торгівельного товарообороту на Україну припало 4 мільйони. Окрім стоматологічного обладнання, «Хірана» завозить

Доброго вам
здоров'я, Ванго

ЧУТКИ поширюються куди швидше, ніж новина стане офіційним повідомленням: побіжність, що здоров'я болгарської віщунки Вангелії Гущерової, або Ванги, як називають її тисячі людей у цілому світі, під загрозом.

Вона й не дивно, адже Ванга вже виповнилося 85 років. Болгарський парламент направив у Петербург, де мешкає віщунка, фахівців медицини, які оглядали пацієнтку. Стан її здоров'я, вважають лікарі, відносно задовільний. Однак виявлено ряд хронічних захворювань, а також вікові зміни в організмі.

Віднині Ванга буде під медичним наглядом місцевих лікарів. І хоч віщунка нездужає, проте вона ще приймає деяких пацієнтів, — стверджує ІТАР-ТАРС.

Чому належить майбутнє?

О Ті пролунав останній дзвінок нинішнього шкільного навчального року. Останнім у шкільному житті він буде для тих, хто вперше переступив шкільний поріг у 1985-му. Пішли до першого класу нинішні випускники в одній країні, завершують шкільне навчання — в іншій. У «дорослому» житті змінювалися політичні керівники, разом з ними — гасла й закляти, міністри оптом і вроздріб... Запитання «Що будемо?» залишилися відкритим, хоча «будівництво» триває поєном ходом... Дивно, але довіри роки наша країна існує наче поза суспільним ладом. А це дивніше те, що цей стан передбачено закрити в Конституції! Чергове закінчення? «Перебудова», «прискорення», «гласність», «кожному до 2000-го...», «незалежність», «розбудова», «Президент», «новий Президент», «реформи», «Конституційний доповідь», «Конституція»... Та найуниверсальніше поняття, що підтвердило свою универсальність протягом роки, безперечно, — КРИЗА.

Зусиллями колишніх і нинішніх політиків, через радіо й телебачення, пресу і значно ефективніші — «шкільні» заходи, до свідомості наших людей встигло втокуватися тезу про те, що головне питання — питання економіки, що, розв'язавши це питання, розв'яжемо ВСІ проблеми. Сами економіка, у сучасному, «ришковому» її трактуванні стала найбільшим засобом маніпулювання свідомістю людей.

моги над фашизмом, у день перемоги над смертю заради Життя, — у «найцінніший» час — о 13-й годині по 25-му каналу — фільм про маніяка-вбивцю, фільм, сповнений крові, сцен жорстокого, витонченого позбавлення людини Життя. «Дарунок» підліткам. А на першому державному каналі УТ — «дарунок» вестеранам до дня свята: велюча програма «Полудень» заявила, що Велика Вітчизняна війна почалася 22 травня 1941-го... Воїстину: «Ніщо не забу-»

Привичайна людини в суспільстві, її соціалізація відбувається через засвоєння, прийняття людиною певних норм, правил, законів, моральних вимог, системи цінностей, покликання слугувати її орієнтиром у житті. Ціннісна система суспільства, що існувала протягом десятиліть, інтенсивно руйнується, а нова створюється край повільно. В основу цієї нової системи цінностей покладено доллар, особисту вигоду, ідею збагачення за всяку ціну. Не те погано, що збагачення, а те, що — за всяку ціну... Трудиніща дискредитовано. Людину праці за рівнем життя відкинуто до межі бідності. На порозі — масове безробіття. Молода людина, сповнена сил і енергії, поставлена перед вибором: чесна праця за копійки, безробіття, або...

ПІТОМА вага безробітних серед молоді сягає 50 відсотків. За останні три роки кількість молодих безробітних зростає у 50 разів. Кожен третій випускник школи, кожен третій випускник ІТУ, кожен п'ятий випускник вузу — безробітний.

То що ж обере молода людина? Поки що в основі цього вибору скоріш моральні, а не економічні засади. А тим часом «новий ідеї» приносять у жертву чесність, працелюбство, гуманність, милосердя, чуйність, безкорисливість, взаємовиручку, справедливість, повагу до старих і любов до дітей... Хворобливий, суперечливий процес переосінчення цінностей «створює» на своєму шляху своєрідний «вакуум». Чим заповнюється він? І тут «новому українцеві», особистості підлітка, що формується, молодій людині пропонують «найшвидше засвоєні продукти», ті, що не потребують надмірних душевних зусиль, ті, що лежать на рівні «найпростіших рефлексів»: розв'язати, життя, сповнене насолод, секс, агресивність, насильство, зрозумілі й прості формули, головна з яких: «Гроші вирішують усе!». Без різниці, як їх добувають, адже «запаху» не мають... То чи варто дивуватися, що коли наріжним камінем визначено проблеми економіки, коли людей переконують, що тут і тільки тут — розв'язання всіх нинішніх і майбутніх проблем і поряд з цим не забезпечують розв'язання економічних проблем в інтересах більшості людей, апатія, глобальна недовіра й нігілізм опанували свідомість цієї більшості? Ось він — зв'язок буття і свідомості. У діалектичній єдності. Вплив перетвореної буттям свідомості на оте буття ми відчуваємо вже сьогодні. Які моральні норми позначає межу між «добре» і «погано», коли існують нашому народові пропонують в одновимірному «економічному» просторі,

де все, як відомо, підпорядковане доларові? Де саме вони, долари, а не шліхи їх здобування, визначають соціальний статус, ступінь поваги до людини та її можливості. Саме тому помітно збільшується здобуття високий рівень матеріального добробуту без адекватних трудових зусиль. Знижується потяг до оволодіння культурними, духовними цінностями, зростає інтерес до низькопробної кіновідеопродукції, що нівелює моральні норми й принципи, пропагує насильство, жорстокість, секс. Не тільки результати наукових досліджень, соціальна практика, а й наше щоденне спілкування і спостереження свідчать про те, що в мотиваційній сфері молодих людей відбуваються серйозні зміни. Негативні тенденції у молодіжному середовищі не тільки нарастають, вони почали визначати його суть. Споживачтво, інфантізм, утримання, насильство, проституція, наркоманія, алкоголізм тощо, на жаль, делалі більше уражати молоді. І не вина в тому молодих, — наша вина. Самий стан суспільства і переважні тенденції його нинішнього розвитку загострюють молодіжну проблему.

Відсутність чітких орієнтирів, «розмитість» моральних норм, панування нігілізму в суспільній свідомості істотно позначаються на формуванні особистості, передусім — особистості підлітків, молодих людей, які найбільшою мірою відчувають злам ціннісної системи суспільства. Слід визнати, що суспільство делалі важче протистояти поширенню «доларового вірусу», що проникає у свідомість молоді. Делалі більше слабе соціальне контролювання чинник соціалізації особистості, поступально своєю позицією ступайном впливаю на неї.

Прагнення вийти зі стану психологічної кризи частогусто приводить людей до різного роду екстраєнсів, чаклунів, астрологів, доморожених психотерапевтів тощо. Спекулюючи на потребі у психологічній допомозі, використовуючи прагнення молодих людей до всього нового, незвичного, вміло використовуючи труднощі соціально-економічного характеру, що їх переживає суспільство, «яртивників» і «вішунів» привертають до себе й турбують охоплених відчуженням, довірливих, зневірених людей, які шукають виходу. Активізують свою діяльність кришніації, чисельність яких, за деякими даними, перевищує 10 тис. чоловік. Використовують всі доступні й малодоступні засоби легалізації і останнім часом активно працюють в Україні функціонери так званої церкви Муня. У пресі з'явилися публікації про сатаністів. Корпоратизація відбувається не тільки на псевдореалістичному ґрунті. «Підвалінами» об'єднання виступають всілякі «вчення» і «теорії». Так, у Харкові існує об'єднання «Кандидатів у справжніх людей» (керівник Давидов), до якого входять переважно підлітки. Виходячи з теорії керівника згаданого об'єднання, «справжніми людьми» можуть стати лише 0,8 % мешканців України, решта — «напівлюди», «нелюди». Поділ листопада 1993 року в Києві, пов'язаний з діяльністю так званого «Білого братства», привернули увагу широкої громадськості до проблем протидії такого роду організаціям.

Держава не може запропонувати молодій людині елементарну можливість — реалізувати себе, свої плани, натомість уже вкотре пропонуючи «адаптуватися» до «нових умов». Не даючи про наслідки цього процесу. Але ж і без того все шкільне життя нинішніх випускників пройшло під цим знаком — знаком «адаптації». Шоправда, для багатьох, і в тому числі (а може — передусім) для школярів, ця «адаптація» набула досить специфічної форми — пристосування. До ідей і шкільних програм, які змінюються із зміною міністрів освіти, до поглядів і суджень учителів, що також відповідно змінюються, до того, що текст підручника історії слід читати «навпаки», до того, що педагогі, формуючи світогляд своїх учнів, шоквартально, протягом усіх одинадцяти років, змінюють світогляд власний...

Де орієнтири? Що, зрештою, «добре» і що «погано»? Чим визначати норми і правила, коли закони зневажають, а ті, хто їх не дотримується, живуть краще і їх більше «поважають»? Нинішні випускники, можливо, як ніхто інший, гостро сприймають суперечливість процесів, які відбуваються. Гостро, оскільки сам віковий період їх розвитку вимагає привчення нагромаджених знань, життєвих спостережень до певних регулятивних засад, орієнтирів. Та оскільки саме ці засади змінювалися так часто, нічого дивного немає в тому, що вони відсутні зовсім, що «тлом» життясприйняття молоді люди став нігілізм, зневага до справ і проблем дорослих, дії (або бездіяльності) яких привели країну до такого стану. І, можливо, найбільше упушено нас усіх у тому, що не виховали в молодого покоління відповідальності за сьогоднішнє й прийдешнє нашої країни.

У загалі «розбудови» з числа цінностей суспільства «вилючено» поняття «патріотизм», «інтернаціоналізм», «колективізм» (лібонь, з тієї самої причини, що й більшість іншого з закінченням на «-зм», поняття «суспільно-корисної праці», «соціальної активності». Наші журналісти, публіци й поети якось «раптом забули» поняття любові до Батьківщини, дружби народів... Та й взагалі «дружба» нині вживається виключно у вузькому розумінні (не кажучи вже про поняття «любов», дискредитоване такими популярними відеопіснями), як синонім міжнародної дружби вживають нині «взаємовідне партнерство», в основі якого знову ж таки — матеріальна вигода (хай і взаємна). Справді, хіба може бути «взаємовідна дружба»?

Багато хто з батьків, та й педагогів вважає, що після «вилучення» з виховного процесу школи комсомольської та піонерської організацій утворений вакуум взагалі не було заповнено. Сповідання на пошкільних закладах розвивалися так само швидко, як і зародилися.

КОЖНИЙ другий підлітковий клуб в Україні зачинено, їх приміщення передано комерційним структурам. Протягом останніх п'яти років понад 2 тисячі підлітків

(Закінчення на 6-й стор.)

Кому належить майбутнє?

(Початок на 5-й стор.)

позашкільних закладів припинило свою діяльність.

Нині в Україні понад 3 тисячі населених пунктів не мають жодного закладу культури. 6,5 тисячі зачинено, 500 — в аварійному стані. Протягом останніх років ліквідовано 1,5 тисячі професійних навчальних і будинків культури, зачинено кожен третій з колишніх парків культури й відпочинку, кожного другого із працівників звільнено.

У два рази за останні п'ять років скоротилася в Україні кількість спортивних споруд, майже вдвоє — кількість спортивних клубів за місцем проживання. Кожного другого фізкультурного працівника звільнено.

Найбільші молодіжні центри столиці, споруджені на комсомольські й державні гроші (колись — ударні комсомольські будови), «Юність», «Сучасник», «Пра», «Молодіжник», «Ревісник» перетворилися на нічні клуби й казино «Нью-Йорк», «Голланд» і т. п.

Ні, не буває «вакууму» в процесі соціалізації молоді людини. Просто форми цієї соціалізації змінюються. Соціально контрольовані замінюються на форми, що не підлягають такому контролю. Прагнення до колективізму, до романтики все одно залишається у молодих людей. Та, не виключено, знайде свій вираз в інших, соціально незначних формах. Ви, панове, виступили проти «Зірниць» і «Орлятка», — матимете «організовані злочинні групи», де наявний і свій «патріотизм», але патріотизм групи і «інтернаціоналізм» (як відомо, злочинний світ у цьому розумінні менш «вибірний»).

ЗЛОЧИННІСТЬ серед молоді дедалі більше набуває групового характеру. Питома вага злочинів, учинених у групах, становить понад 70 відсотків. У них бере участь понад 20 тисяч підлітків. Щодня підлітки учиняють понад 100 злочинів, у тому числі одне вбивство або злочин із заповненням важких тілесних ушкоджень, два-три розбійних напади, вісім пограбувань, 70 крадіжок приватного й державного майна (у тому числі 20 квартирних крадіжок), зловживання.

За підрахунками фахівців, в Україні понад 20 тисяч молодих людей живають наркомані. За останні три роки більше тисячі юнаків і дівчат амарли від передозування наркотиків.

Повищенням явищем серед молоді стало пияцтво. Дослідження показують, що практично кожен учень одиначого, кожен четвертий — восьмого і кожний п'ятий учень п'ятого (!) класу схильні до вживання алкоголю.

Практично відсутня раніше дитяча проституція, так само як проституція взагалю, нині стала звичайним явищем. Протягом останніх трьох років кількість дівчаток, хворих на сифіліс, зросла

майже в три рази. У два рази зросла кількість дітей-засирів з віку до 14 років з чим загрожує майбутнє. Кожна четверта з числа неповнолітніх, які переходять на зовнішню, не досягла віку 14 років.

На ті наведені вище статистики заклади до «адаптації» блюзнірські, коли не антигромадські. Адаптуватися до життя в злиднях, змирнитися з життям «одноримної» людини під невпинні розмови з приводу проблем кризи в сфері економіки, соціальній і політичній сферах, у сфері боротьби зі злочинністю тощо? Поділ на «сфери» нібито виправдовує їх існування «в собі». Але ж жина людина — то цілісність, вона не поділяється своє існування, своє життя на «сфери» — живе! А часто-густо виникає відчуття, ніби політики живуть у своїй «політичній сфері», кримінальні елементи (хоча елементи їх навряд чи вже можна назвати) — у своїй, працівники органів внутрішніх справ — у своїй «внутрішній». У окрему «сферу» виділяють й молодіжну політику. Держава намагається «відкупитися» від молодіжних проблем 0,2 відсотка консолідованого бюджету країни.

Майбутню належить молоді! Майбутню України належить їй! Яка буде молодь сьогодні, які цінності становитимуть ядро її свідомості, так й буде майбутнє нашої країни. І тому не про адаптацію молоді до створених для її «розвитку» умов, а про реабілітацію її свідомості під знаком патріотизму сьогодні треба говорити. Про психологічну допомогу. І передусім молодим людям. Не в економічній, а в ній сфері відбуваються нині необоротні процеси. Процеси деградації. Не адаптуватися до них, а допомогти їм подолати — ось завдання суспільства. Першорядне. Найактуальніше. Головна боротьба за прийдешню країну точиться нині не на товарах, сировинних і валютних біржах, а в душах і головах молодих громадян країни.

Цього року закінчують школу ті, хто вступив до неї в рік початку «перебудови», ті, хто найбільшою мірою відчув її процес і результат. Протягом одинадцяти років ті, хто сьогодні «переступив поріг дорослого життя», чули (сприймали) тією чи іншою мірою) різні, часто протилежні гасла, заклики, обіцянки і твердження... У вирі суперечностей суспільства, в атмосфері непевноті дорослості формувалася їхня свідомість, оцінювалася довколишнє, визначалися судження й орієнтації... Останній шкільний дзвоник для них став першим дзвоником нового етапу життя. Юність — особливий вік. Вік сподівань, грандіозних, світливих планів, упевненості в тому, що всі вони здійсняться. Вкрай важливо і не тільки для тих, хто переступає нині поріг дорослого життя, — для всього нашого суспільства важливо, які цінності буде покладено в основу життєвих планів нинішніх випускників школи. Саме їм належить майбутнє. Яке воно буде у них... і у нас?

Володимир ЧЕРЕПКОВ,
заступник голови Комісії
Верховної Ради України
у справах молоді,
спорту й туризму.

Громадяни на прийомі у Верховній Раді Безплатна тарілка супу та гра в пільги

А НАПЗ листів і заяв до Верховної Ради свідчить про різке зростання кількості звернень з питань соціального захисту населення. У 1995 році надійшло 25 тисяч таких заяв і скарг, яких на 19 відсотків більше, ніж 1994 року. Питання соціального захисту громадян порушують майже в кожному третьому зверненні.

Принада такої різкої зміни нарікань — не тільки збільшення цілих промаркетів населення, а й значною мірою незадоволення громадян введенням торішнім новим напрямом у системі їх соціального захисту — наданням житлових субсидій.

Відчутне підвищення тарифів в оплаті за житлову площу, опалення, газ, водопостачання, електроенергію восени 1995 року та на початку 1996 року, нелюди в реалізації системи призначення субсидій спричинили новий потік заяв і скарг. Авторі вважають, що виправдання системи надання субсидій свідчить про неспроможність держави прийнятиям для суспільства шляхом розв'язувати важливі соціальні питання. Цей захід уряду розцінюють як прояв бездумного, беззубного підходу чиновників до людини.

На адресі Верховної Ради не надійшло жодного листа, де було б дано позитивну оцінку постанови Кабінету міністрів України від 4 лютого 1995 року № 89 «Про надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, механізму її виправдання» та наступних рішень уряду з цих питань.

Нині найбільше непокоять чергові невиважки державними органами заходів, зокрема у цій політиці, які різко знизили життєвий рівень, послали невірну у справді розв'язання очікуваних питань соціального захисту, насамперед завантаження підприємств і забезпечення достойного заробітку працівникам, підвищення пенсій, компенсації грошових заощаджень, повернення вкладів у численні трасти, довірчі товариства.

«Шановні депутати! Ми більше не віримо вам з Президентом. Коли вас обирали, ви обіцяли захищати народ соціально. Але ціни зростають щодня. Пенсія йде на ліки, хоча за вашими рішеннями їх мають вилучити безплатно», — констатує шкільні «чорнобілці» з Києва І. Андрєєв.

У численних зверненнях громадян, посадові особи, трудові колективи акцентують увагу на формальний підхід, зрівнялку, бездушність у визначенні рівня пенсій, надання пільг і компенсацій.

Масові нарікання викликають мізерні розміри доплат, пільг, які примушують гідність людей, травмують їхні душі. Мати солдата, який загинув під час проходження служби в армії, вислала на адресу Верховної Ради 120 тис. карбованців, які їй нараховували як доплату до пенсії за сина. Вона пише: «Не спите сіль на незагойну рану, спасіте за милостину за 20-річного сина». Г. Худякова з обуренням повідомляє, що отримує доплату за чоловіка — інваліда І групи Великої Вітчизняної війни в розмірі 60 тис. карбованців, на які може купити хіба що кілограм картоплі. «Хіба це не глушина над пам'яттю інваліда, котрий втратив на фронті обидві ноги?», — пише заявниця.

Багато громадян переконані, що людина, яка працює, не повинна отримувати субсидій, щоб сплатити за житло. Вона повинна отримувати зарплату, якої має бути достатньо на життєво пот-

рібні витрати, а не потрапляти у принизливе становище, просити субсидій, матеріальної допомоги, відшкодування боргів.

Жителі Запоріжжя в листі до Верховної Ради запитують: «Хто придумав таке протинне слово, як «субсидія»? Шо нам дають кількасот тисяч у вигляді субсидій для сплати за житло, коли пенсії на хліб не вистачає. Заберіть ці субсидії, нехай люди в райкомкомах не отримують інфанти в безкінечних чергах».

Люди констатують, що виконання постанов Кабінету міністрів України з питань надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг організаційно не продумано. Не розроблено механізм, не підготовлено бланки доводок, розрахунків, методик оцінок, норм, системі оформлення громадян і не забезпечено оперативність розгляду заяв і надання субсидій.

Сумчанка Усик Н. звертається до народних обранців із «вчужністю» за турботу й надання допомоги — субсидій. «Після двотижневого ходіння по інстанціях, вистоявши в чергах понад 12 годин, — повідомила вона, — отримала довідку на 17 тисяч карбованців субсидій». Інвалід ІІ групи, учасник війни, самотній П. Бобришко з Києва з обуренням констатує: «Мені здається, що ви змушуєтеся із свого народу. Шість днів (мені, хворій людині) і 17 годин довелося простояти в чергах, щоб злати й отримати документи на субсидію. А отримав як подачку 155 тисяч карбованців — на два місяці».

Жителка Шевченківського району Києва В. Павленко сповідає, що працівники комунальних підприємств не інформують людей про зміни тарифів на оплату, неправильно ведуть підрахунки. «Вся біда в тому, що в бухгалтерії сидять літнячки, жують жувачку і бездумно, механічно роблять розрахунки, а на конкретних людей не звертають уваги».

Багато з тих, хто надіслав листи, вносять пропозиції посилити контроль за діяльністю житлово-комунальних служб, підвищити відповідальність їхніх працівників (і кримінальною також) за неясне виконання послуг, прийняти нормативні акти, які дають право громадянам не сплачувати вартості послуг, що фактично не надаються.

Категорично не сприймають люди підхід державних органів до розв'язання проблем фінансування житлово-комунального господарства. У листах порушують питання щодо забезпечення сучасними лічильниками, автоматиками, новими технологіями енергопостачання і споживання, ошайованого використання енергоресурсів.

Цікаво, що автори, порушуючи ці питання, не зажди нарікають на власні дії: їх турбують інтереси держави. Наприклад, ветеран війни Г. Свиридов вва-

жає, що пільги інвалідам війни у сплаті за газ, електроенергію, які поширюються на членів їхніх сімей — дітей, онуків, правнуків, зятьів — призводять до узаконеного пограбування України. «Хтось побував величезні теплиці, — пише він, — електростанції, майстерні, ремонтні цехи, деревообробні та інші виробництва і тисячі кіловат-годин безплатно використують електроенергію, отримують величезні прибутки. Я сам ветеран війни і ніколи не дозволю моїм дітям та онукам будувати виробництва і теплиці на безплатному газі й електроенергії».

Д. Пасєцький з Тернополя також звертає увагу на безконтрольне використання електроенергії, коли зводять величезні індивідуальні будинки, дачі, а також у підсобних господарствах, для опалення будівель.

Люди не можуть примиритися з бездушністю, бюрократизмом, прямим порушенням їх особистих прав, протизаконним застосуванням санкцій до осіб, які не мають можливості вчасно сплачувати за житлово-комунальні послуги. Інвалід І групи з Києва Е. Житківський був змушений сплатити 8 млн. крб. зборгованості, позичившись грошей, тому що ЖЕК-401 погрожував відключити телефон. У райкомкомі йому запропонували продати кольоровий телевизор або переселитися з окремої квартири в комунальну, щоб розрахуватися за житло у меншому менший розмір квартири.

В особливо тяжкі обставини потрапила значна кількість людей, які не мають роботи. Їм загрожують зниження життєвого рівня — втрата почуття особистої гідності.

Після прийняття постанови Кабінету міністрів України від 10 січня 1996 року № 31 «Про впровадження надання населенню субсидій на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та пінного побутового (рідиного) палива», кількість і характер звернень практично не змінилися. Громадяни сповідають, що на місцях не відчутне поліпшення щодо організації призначення субсидій, розв'язання питань соціального захисту.

Відсутність соціального захисту створює атмосферу несприйняття політичних рішень, захвалів з реформування економіки. Безплатна тарілка супу та гра у пільги, названі субсидіями, не забезпечують достатнього рівня життя більшості населення, не знімають напруження в соціальному, політичному і психологічному аспектах.

Відділ з питань звернень
громадян Секретаріату
Верховної Ради України.

Представляємо голів облдержадміністрацій

Василь СИНЬКО, голова Київської обласної державної адміністрації

Земля, яку засіваємо

ТА ЗЕМЛЯ надійшла, яку засіваємо, говорять народна мудрість. Тільки не всі люди могли засівати, що хотіли. Історія розкриває драматичні, часом криваві сторінки при вирішенні селянського питання. Пригадаймо, як у ранній період Київської Русі князь жалював землю феодалів разом із селянами. А масове гноблення землероба іноземними заїздами? А насильницька колективізація?

Отож ставлення селянина до землі завжди було пов'язане із почуттям власності на неї. А яке воно тепер? Чи хочуть такі люди землю для власного користування? На жаль, далеко не всі на Київщині паляють таким бажанням. І не тому, що з них витрули любов до землі. Вони віддані їй, як рідній матері, дають про неї з ранньої весни до пізньої осені. І не тільки самі, а й дітей призначають змалечку доглядати рослин.

А не спішуть селянини узяти собі лан тому, що знає, яка це велика відповідальність. І перед собою, і перед державою. Бо чим підживлювати ґрунт, обробляючи ґрунт, збирати врожай? Тією технікою, що лишилась у тракторній бригаді? А малої немає. Не тільки тракторія чи сілка, а й коня, воза, упряжні ніж не купиш. Голіми ж руками землю не вийзмиш.

Якби все це з'явилось, тоді б у селянина відразу пробудились приспаний індивідуалізм, про який багато пишуть. Швидко він б спалахнув почуття власності, бажання взяти собі орне поле.

Мені дехто каже: а фермери ж є! Правильно, є. І немало. В області — близько тисячі. Декотрих особисто знаю. Найбільше їх у Броварському, Бориспільському, Київському, Кагарлицькому районах. За ними закріплено понад 20 тисяч гектарів сільгоспдіді, тобто 15 відсотків від загальної площі.

Старанності у них хоч відваляти, а знання фермери ні відлучать, ні виходять. А результати — такі собі, бо тримаються на голому ентузіазмі.

Або погляньте на міських жителів, які їдуть за десятки кілометрів обробляти земельні ділянки.

У нас є кому працювати на землі, але немає з чим до неї підійти, особливо в індивідуальному секторі. Радий старіється, та ні за що взятися.

Тож і в державних, колективних сільськогосподарських підприємствах люди не дуже спішають поринати за колективом, виставляти напоказ свій індивідуалізм. Хоча важко, суцужо, але в колективі ще є якийсь машинно-тракторний парк, основа, на якій можна триматися. Виважуючи крок, селяни розсудливо забезпечують прискорення земельної реформи у сільськогосподарському виробництві. Щоб, бува, не наламати дрів.

Добру справу треба робити надійно, щоб не вскопити у халепу. На жаль, у місті це мало «мудрець», які готують негайно роздати землю: мовляв, завтра ж село звалиться кріпю захвату.

У житті це подобає не так-то просто. Тож добре, що в справу реформування земельних відносин включаються не тільки місцеві органи влади, а й науковці, дослідники, проектні інститути, які аналізують конкретну обстановку, враховують усі аспекти, аби надійно розпорядитися землею.

Учимося на алгебри прикладів. Адже в ряді районів поспішно, необдуманно, невиважено, за ініціативою всього-на-всього вузького кола зацікавлених осіб провели приватизацію переробних підприємств. Так, фастівське акціонерне товариство «Господар» (нещодавно це був молокозавод)нині не приймає жодного кіло-

Василь Синько, голова Київської обласної державної адміністрації

грамла молока. Смирський молокозавод через акціонерне товариство закритого типу перетворився на приватне підприємство невідомого профілю. Чимало господарств Бариського району звернулися у порядності керівництва приватизованого молокозаводу, побачили, що немає підправності системи економічних взаємовідносин, своєчасних розрахунків, і тепер возять молоко хто куди може, зокрема аж у Яготин, де завод працює стабільно і не йде в порівняння із вищезазначеним. Настав строк — розплатитися з виробниками молока. А щоб це більше переробити, директор Олександр Бірюков організував закупівлю молока від населення (стимулює зустрічним продажем потрібних ланок товарів), створив мережу фірмових магазинів у районі та в Києві.

Транспортні витрати теж чітко врахувалися. Молокозавод відключив до їх господарства, заправив паливом їхнє молоко. Тож і не дивно, що в Яготинському районі заготовлено молока від населення вдвічі більше, ніж у Кагарлицькому, Ставищенському, Таращанському, Фастівському районах, разом узятих, хоча в кожному з них корів у населення більше, ніж у Яготинському.

Хто цінує партнерські стосунки, той на коні. А хто засліплений своїм честолюбством інтересами, той рано чи пізно потрапає у болото випадковостей, де на кожному кроці можна впасти у капкан порушення законності.

Я міг би назвати десятки керівників підприємств, господарств, які дорожать стосунками з партнерами, вбачають у них шанс спільних, спільницьких життєво важливих справ.

Саме такі керівники у цей кризовий час зуміли вчасно закрити паливе на період весняно-польових робіт, мінеральні добрива, засоби захисту рослин, а в тваринництві не зменшують поголів'я худоби, птиці, відкривають нові переробні цехи, продовжують будувати об'єкти соціальної інфраструктури, дотримуватись законів. Бізнесмени регулярно розраховують з усіма працівниками як грошима, так і продуктами. Серед таких — Віктор Береговий (КСП «Поліг» Васильківського), Сергій Довбний (АТ «Світланка» Обухівського), Леонід Новицький (агрофірма «Матюші» Білоцерківського), Віктор Сиченко (агрофірма «Вікторія» Кагарлицького районів), Сергій Марченко (гродсп «Тетівський») та інші.

У перехідний період реформування економіки саме далекочислі керівники, які постійно щось шукають і виявляють бережливості, забезпечують стабільність виробництва. Причому незалежно від форми власності. А вже коли беруться організовувати людей на приватизацію, то роблять кожний крок обмірковано, виважено, щоб і виробництво не розвалили, і працівники зацікавили.

Для прискорення земельної реформи у сільськогосподарському виробництві спираємося саме на приклад роздержалення земель і виділи державних акцій на право колективної власності у тих господарствах, де надійні керівники.

В області із 445 суб'єктів колективної власності державою акції на володіння землею видано у 362 господарствах. Це трохи менше, ніж у Чернівецькій, Житомирській областях. Відстаємо й від Черкаської, де завершено паювання земель.

Керівники, спеціалісти проводять бесіди про те, що дає селянам земельна реформа, зокрема, паювання земель, передаючи колективну власність сільськогосподарським підприємствам. Роз'яснюють їхні права як при-

можливості внести в ґрунт достатньо органіки, туків, найкраще насіння. Проводяться паспортизація земель.

У тваринництві теж важко сьогодні вирівнювати становище, бо торік тривав спад виробництва продукції. Від кожної корови одержано по 2215 кілограмів молока. М'яса — трохи більше 100 кг на тону, або 88 відсотків порівняно з 1994 роком. А несучість курей трохи зросла.

Головне, на чому зосереджуємо увагу, — збереження поголів'я худоби, використання високого генетичного потенціалу для одержання товарної продукції. Щоб її здешевити, у господарствах відводять землі під випаси, готують літні табори для утримання череди.

Сьогодні вже не підходять традиційна технологія: посіяв, скошив, привіз, роздав худобі. Надто дорого обходиться.

Конкретні заходи щодо подолання труднощів, здійснення ринкових перетворень на селі обговорено на обласній нараді за участю керівників районів, господарств, управлінських структур, на обласних зборах при голові облдержадміністрації, на зональних нарадах-семинарах.

Особливу надію покладаємо на зміцнення ділових зв'язків з районами Києва. Про стан і перспективи співробітництва йшлося на спільному засіданні адміністрації міста і області.

Стосунки розвиваємо на твердій основі. Тільки торік було укладено 202 угоди на співробітництво між трудовими колективами. Кияни освоїли на спорудженні виробничих і соціальних об'єктів області більш як півтора трильйона карбованців. Допомогли паливом, запасними частинами, обладнанням. Взяли участь у сезонних сільгоспроботах. Проводили ярмарки.

Трудніми областю, зі свого боку, забезпечують Київ сільськогосподарською продукцією. Більш як на 100 ярмарках реалізовували борошно, крупу, овочі, цукор, мед, масло, сметану, м'ясо тощо за значно нижчими цінами, ніж у магазинах. У Києві діє 55 фірмових магазинів з області, а тепер вирішено подвоїти їх кількість. Тим більше, що йдеться про взаємовигідне розширення, поглиблення співробітництва в усіх галузях, сферах, активізацію колективних, особистих контактів.

Проблеми вирішуємо спільно. Є конкретні пропозиції щодо виготовлення у Києві достатньо малої і механізмів для села, створення асоціацій, куди б входили підприємства, організації міста й області.

Враховувавши можливість, численні пропозиції, ми уклали спільну угоду про співробітництво на нинішній рік.

Це дуже важливий документ. На його основі укладатимуться нові договори між виробничими колективами. Передусім, маю на увазі приміські господарства, які тепер зможуть працювати за схемою «від поля, ферми — до прилавка, покупок».

Як ластівка нового — концерн, створений на базі агроприміського комбінату. Він має більш активно насичувати ринок продовольчими товарами.

У складі концерну сільськогосподарські підприємства, переробні, сервісні. Їм ланцюжки концерну пов'язані технологічно і працюють на кінцевий результат.

Така форма об'єднання дає можливість концентрувати фінансові, виробничі ресурси регіону, залучати інвестиції. Її продукція йде з рук, не залежується.

Село обсяглося — значить, буде основа всім галузям виходити з кризи. А в самому селянстві на шляху реформування агроприміської сфери утверджується почуття власника землі.

«Самозванці нам не потрібні, капітаном буду я...»

Приблизно так можна прокоментувати «Лист капітана», опублікований у «Голосі України» (№ 87 від 16 травня '96), підписаний народним депутатом України Г. Філіпчуком.

До речі, про капітана. На цю посаду, якщо можна так висловитися, його свого часу команда обрала не з політичних мотивів. А зняла його та більшість, яка футбол не розглядає як інструмент політичних ігор, а просто в нього грає.

Знімали Г. Філіпчука в Одесі 25 вересня минулого року на загальних зборах команди перед грою з футболістами парламенту Молдови за те, що він не з'явився на матч. Щоправда, й без Філіпчука та його однодумців ми виграли у молдавських гостей 1:0.

Саме тоді за спробу розвалити наш футбольний колектив деякого загальні відрахували. А Філіпчука, окрім позбавлення капітанської пов'язки, було ще й суворо попереджено.

На тім самих зборах замість горе-капітана новим капітаном було обрано Івана Попеску. У матчі-відповіді в Кишиневі 4 жовтня 1995 року, в якому вже, до речі, брав участь і Г. Філіпчук, І. Попеску вивів на поле команду й успішно виконав капітанські обов'язки й досі.

І це одна, м'яко кажучи, неправда в листі «капітана». Він стверджує: «...гідні подиву деякі спроби політизувати цей захід, пов'язуючи його з президентськими виборами в Росії...» тощо. Усе це — плід фантазії Г. Філіпчука.

Щодо подиву Г. Філіпчука за приводе жеребкування, що «завдяки провінційному, без державної гідності, мисленню окремих народних депутатів, відбулося в посольстві Росії, хоча організатором є Україна...» Попрасили Г. Філіпчука організувати жеребкування у його службовому кабінеті голови постійної Комісії Верховної Ради України з екологічної політики на вулиці Банковій. Він пообіцяв і нічого не організував.

Виручили росіяни. Вони надали чудове приміщення в своєму посольстві в Києві, приязно й тепло зустріли гостей, створили всі умови для проведення запланованого церемонії.

За свідченням багатьох, Г. Філіпчук під час жеребкування «легкий на руку». Його попросили прийти в посольство Росії і витягнути жереб для команди України. Він пообіцяв, та останньої миті відмовився виконати цю місію.

Прикро, що сталася трагедія: загинули народні депутати України Сергій Драгоманський та Михайло Яковський. Турнір у призначенні літ з етичних міркувань не відбувся. Та ми переконані, що відбудеться в майбутньому. Навіть коли на ігри вкотре вже не з'явиться «капітан парламентської футбольної команди України», як сам себе воліє незаконно величати, Георгій Філіпчук!

Тренер футбольної команди «Україна», народний депутат України Євген Тодоров; віце-капітан, народний депутат України Юрій Донченко; гравці — народні депутати України Михайло Чурута, Валерій Паламарчук, Микола Карнаух.

Нині вже всім добре відома теза з Вічної книги про те, що на початку було Слово. Як гостро відчуваєш його присутність та багу у стінах законодавчої установи! Брак законодавчого поля, нечіткість термінологічних дефініцій, словесна екзотика — все це нерідко призводить до безперервних суперечок, непорозумінь, незгодності нічого. До того ж між гілками влади!

1. Ретроспектива

Пригадаймо недавні лінгвістичні та юридичні баталії довкола йоануся, яким відзнявся текст Декрету Кабінету міністрів України «Про довіри товариства» від 17 березня 1993 р. у «Урядовому кур'єрі» від 1 квітня 1993 р. а в «Голосі України» від 2 квітня 1993 р. Так, термін «кошти» вже після підпису тодішнього Прем'єр-міністра Л.Кучми чотки доповнив (?) до сполучення «грошові кошти». Баталії у Верховній Раді довкола такого «свавілля» були даремні, бо це в постанові Верховної Ради України від 7 липня 1992 року «Про Державну програму приватизації майна державних підприємств» записано: «Фінансові посередники обслуговуватимуть створення первинного ринку цінних паперів та подальше його обслуговування, зниження ризику купівлі при розміщенні вкладів в об'єкти приватизації». У цьому ж документі вище запропоновано дефініцію: «Приватизаційні майнові сертифікати, кошти на приватизаційних депозитних рахунках і спеціальних приватизаційних рахунках, якщо вони задіюються разом, нададі йменуються «приватизаційні кошти громадян». Отже, не треба перегоряти юридичні словники, годі відатися лише до цієї постанови.

Проблема в іншому: чи потрібно було різним небанківським фінансовим посередникам теж делегувати функцію та право оперувати коштами (отже, грошовими коштами)? Поставимо питання ще й тому, що вже в ті нещадні безрезні дії окремі депутати ставили під сумнів достійність такого доводу. Ось що писав заступника Голови Верховної Ради В.Гриньова від імені Комісії з питань планування, бюджету, фінансів і ціні її голова А.Печеро 24.03.1993 р.: «В разі неврахування пунктів 1 і 2 (тут йдеться про невизначеність законодавчого поняття «довірка діяльність», про недосконалість Закону «Про приватизаційні папери», відсутність чіткого порядку ліцензування цієї діяльності, невизначеність органів, що будуть здійснювати нагляд та контроль за діяльністю довірчих товариств. — Авт.) з метою запобігання зловживанням у сфері операцій довірчих товариств з цінними паперами та іншим майном довірчих та невідконтрольованих жодному наглядовому органу, дію Декрету «Про довірки товариства» необхідно обмежити представницькою діяльністю довірчих товариств з приватизаційними паперами». Ех, який тах сталося! Шакода, що таких дебатів було тоді замало.

Шакода також, що автори декрету не віддали до досвіду інших країн. Виятком тут є хіба що Росія, бо ми у дивний спосіб повторюємо всі кроки північного сусіда, з ласки та задля по-

ратунку котрого в Україні засновуються дочірні філії різних фондів, селенгів, трастів. Одне слово, «еменемізація» України, залучення до загальної параміти. Тому також напружуються багатозначні натаки, коли читаєш у фрагменті стенограми засідання Кабінету міністрів від 15.03.1993 р. в В.Васильєві (той заступник голови Фонду державного майна): «Декрет дасть змогу створити принципи нових суб'єктів підприємництва діяльності, які залучать кошти громадян з метою подальшого інвестування... Проект декрету розглядався з консультантами з Євробанку реконструкції і розвитку і одержав задовільну оцінку».

Але чому Євробанк дав задовільну оцінку очевидно хибному проекту, невідомо. Адаже такого скандального досвіду не було в жодній країні (звісно, крім Росії). Коли перегортаєш світовий фінансовий досвід, з'являється почуття, що економічна і фінансова політика України схожа на чорну дірку в космічному просторі. Такі фінансові порятунки були у США приблизно 100—110 років тому, з яких Америка вийшла з гордо піднятою головою, маючи міцний фундамент, побудований на Капітоліїському горбі з трьох законодавчих монолітів. Це: страхове забезпечення фінансових вкладів, закон про фондову біржу, кримінальний кодекс із спеціальними статтями про фінансові злочини.

З того часу у всіх країнах фізичні та юридичні особи, вкладаючи свої заощадження в різні фінансові організації, перебувають під захистом держави й закону. Ми переглянули документи багатьох країн, що стосуються діяльності аналогічних товариств. У Польщі такою діяльністю займаються товариства з обмеженою відповідальністю, котрі в разі банкрутства погашають борг своім майном, котрого заздалегідь має вистачити для розрахунку із вкладниками, інакше набуває чинність кримінальна стаття про шахрайство. Подібна ситуація в Угорщині. В Австрії діють фонди капіталовкладень, діяльність котрих законодавчо обмежена з врахуванням інтересів вкладників у разі банкрутства. Трастова справа народилася у США, але там нині, як практично у всіх країнах, де культивується така діяльність, фінансові операції здійснюють трастівділки комерційних банків. Це саме стосується і страхових трастів. А в Росії Закон «Про банківську діяльність» в РСФСР» ще від 2.12.1990 дозволяє банкам здійснювати трастові операції лише на основі спеціальної ліцензії. До того ж тут немає окремих нормативних актів, які регламентували б діяльність довірчих товариств. Зате 24.12.1993 р. в Указі Президента Російської Федерації «Про довірку власності (траст)» уже мають місце спроби врегулювати та впорядкувати діяльність трастів, уточнюються функції та обов'язки засновників, йде мова про обов'язкову звітність зокреомитривача перед засновниками, його право відмовитися від отримання майна і прибут-

ків на користь іншого (отже, юридично закладається можливість зміни керівництва трастом з метою поновлення його діяльності) тощо. Але й тут нашим законодавцем забракло прийнятні базисні вимоги рятівні корективи до рідного декрету. Ба, навіть чинні нормативні акти нерідко забувалися і не реалізувалися. Де поділися регулярні перевірки податкових інспекцій, правохазисних органів, проведення незалежного аудиту? Що також важливо: не функціонував механізм обкладання податком доходів від вкладів. Не декларувалися очікувані (оціночні) та фактичні доходи, що вимагається згідно з Декретом Кабінету міністрів «Про прибутковий податок з громадян» від 1 липня 1993 року.

Кому відповідати, мають вирішити відповідні органи. Але хто довірливим, нехай навіть і найвизначнішим, допоможеть? Невже держава від імені котрої писано декрет, має залишатися осторонь? Між іншим, у агаданому вище витязі зі стенограми засідання Кабінету вже тоді Прем'єр-міністр Л.Кучма засумнівався: «А чи не знаємо ми беремо повноважень на Кабінет міністрів?» В.Васильєв заспокоїв та переконав присутніх: «Ми створюємо умови для людей, котрі не знають, що робити з сертифікатами». Отже, «ми...»

2. Маємо те, що маємо...

На першій прес-конференції, яка проводилася громадською правохазисною організацією «Інвестор» у грудні 1993 року, голова правління Володимир Киселюк поставив назав проблему з довірчими товариствами «фінансовим Чорнобилем України».

В Україні масове обкрадання народу було штучно створене певною групою осіб, які обіймали (ють) високі пости в законодавчих, виконавчих і фінансових структурах. З того чорного 1993-го ми поділені на два полюси: на теплом — влада, на холодному — всі інші. Всі інші з цікавістю спостерігають, як ідуть прилюдні розборки, як наявна влада неспроможна виконувати власні рішення, багато в чому неорганізованість влади є причиною того, що в країнах не розпочинаються економічні реформи (зрозуміло, що немає інструменту для їх проведення).

З 1993 почалися майже непомітні зміни, які після приходу нової команди Президента Л.Кучми набули вигляду чітко структурованої вертикалі влади, але не всі до цього були готові, не всі цього хотіли й чекали, і тільки тепер ми побачили, який відчайдушний опір їде від них, тих «старих сил», гадаємо, що навіть і сам Президент не чекав цього.

Однак за умов нашої особливої ментальності навіть не ці обставини будуть вирішальні. Найбільш вагомим є можливість впливу регіональних еліт на законодавчу й виконавчу владу, і, виходячи з вузького відомчих інтересів,

ці еліти дають можливість зробити крок уперед або геть безпідставно блокувати будь-які рішення тільки тому, що не можуть зрозуміти, який зиск вони матимуть.

Багато в чому розвиток подій визначається особистими чинниками і насамперед взаємодійними серединами законодавчої та виконавчої гілок влади, а також кількістю виконавців, які стоять на боці Президента або проти нього. Таке становище унікальне, такого нема ніде в світі. Наприклад: чому у виконавчій владі, єдності якої є законом, існують якісь ворогуєчії між собою фракції? Чому з «фракційністю» ніхто не бореться? Чому нелегальним «фракціям» вдається ревізувати накази та хід їх виконання на місцях, які надходять від Президента, а ми, як завжди, винних знайти не можемо?

Закінчуємо боєм визнати: сьогодні немає внутрішніх чинників, які здатні примусити владу створити універсальні правила і грати за цими правилами. Іноді складається враження, що деякі представники влади переживають, що якісь міри їм зійдуть з рук і ті інші дії, встановлюючи у такий спосіб межу вседозволеності, а також відслідковуючи рівень терпіння народу.

Знову ми робимо висновки, що відсутність взаємодії в трикутнику законодавча — виконавча — судова влади примусила Президента прийняти рішення про створення Адміністрації Президента. Ця необхідність формування ще однієї влади виходить з того, що у «амітній» президентсько-парламентській системі Президент Л.Кучма хоче мати біля себе мобільну власну структуру із «надійних людей», які ні від кого не залежать. Роль Кабінету міністрів, який залежить від Верховної Ради, а також від так званої загальної публічної політики, виходить на другий план.

Для того щоб краще зрозуміти, що відбувається, нам постійно треба нагадувати собі, що наша влада, незважаючи на зміни облич та моди одягу, є не що інше, як номенклатура, що отямляється від шoku перебудови. В ній діють ті самі старі принципи, коли той, хто розвалив одну галузь, йде піднімати зовсім іншу, а в деяких особливо важких випадках відправляється на посаду головного консультанта або одягає дипломатичний краватку. І поки що не видно, що стан справ зміниться на краще вже найближчим часом.

Але повернемося до нашої проблеми. Комісія, створена за розпорядженням Президента України від 11 серпня 1995 року з метою комплексної перевірки діяльності довірчих товариств під головуванням віце-прем'єр-міністра України В.Дурдинця, що сьогодні перевірила понад 2000 довірчих товариств та інших суб'єктів підприємницької діяльності, які залучали готівкові кошти громадян, приватизаційні сертифікати, інші цінні папери, а також гроші в інших формах. Було виявлено, що діяльність довірчих товариств та інших фінансових посередників за період 1993—1995 років практично не перевіряли контрольні органи

Спорт

Пізно свідчити про те, що у Федерації футболу України склалося ненормальне становище — це вже загальновідомо. Його показав виключно тактичний і газетний шпальти боротьба окремих службовців осіб федерації проти створення професійної ліги, проти президента та Віктора Банникова, що став на шлях демократизації управління футболом. Провідник цього руху Микола Черниш погрожує заклятиками на допомогу міжнародній футбольній організації. Легко уявити собі вираз обличчя президента ФІФА, коли він стане виникати в зміст послання з України: генеральний секретар національної федерації вірнопідданський доносць про неблагонадійність свого патрона-опорунка. Якщо знати і розуміти, що автор — професіональний комсомольський працівник і що він звик надсилати подібні документи в директивні органи держави ро-

Вітання великому бодунові

Нотатки президента футбольного клубу «Динамо»

бітників і селян, то можна накладати резолюцію: «Сигнал запізнався на 60 років і перепелував ФІФА з НКВС», а то й просто викинути допотопного факсового папірця в кошик. Та ймовірно і інший результат. Українській федерації дадуть по п'ять років на пошук порозуміння і відлучать наш футбол від змагань клубів і збірних. Тамтє у підпінних справах пан Черниш.

На щастя, він не знає змоги обійти поставлений ним пастку. Справа в тому, що через невиконалість генерального секретаря та і не було зареєстровано статут Федерації футболу України. А це означає, що держава навіть не відає, чи є така організація на її території. Ця дивовижна обставина, що найкраще за все характери-

зує стиль роботи головного футбольного штабу країни, стала підставою для такого рішення, ухваленного міністром у справах молоді та спорту Валерієм Борзовим: скликати 25 червня конгрес Федерації футболу України, на якому ухвалити і затвердити статут, обрати президента та інших функціонерів, призначувати на посади волею представників футбольного співтовариства. Заодно державним фізкультурно-спортивним органам на місцях рекомендовано простежити, щоб відбір делегатів конгресу, які готувалися, відбувався на регіональних конференціях.

Загалом, останніми роками у вищих ешелонах футбольної влади панував добре організований безлад, який поганував на становище з юридичного бо-

ку. А ще є і фактичний бік справи.

Як знавцем систем управління у спортивних, виробничих і підприємницько-господарських сферах, я був доволі здивований, чому так довго сходилися з рук Миколи Черниша і голови комітету з проведення змагань Анатолію Конькову порушення службових обов'язків і норм поведінки службовців не в офіційній обстановці. Вінієм їхньої кар'єри в національній федерації стали неадекватні скасування вказівок і розпоряджень президента Віктора Банникова. Згадаймо тхне рішення проводити злочасний кубковий матч «Нива» (Вінниця) — «Шахтар» (Донецьк), не маючи на руках офіційних медичних висновків про стан здоров'я шістьох гравців донецької команди, чи протистатутні дії

зі скликання підпільного конгресу. А задовго до цього було й ще інше. Коли б то мені чи співробітникам клубу не доводилося супроводжувати національну та молодіжну збірні команди в їхніх поїздках на міжнародні матчі, пани Черниш і Коньков, котрий узав на себе клопіт же й тренувати збірну, відволікалися від футболу в найнепідходящий для цього моменту. На околиці Загребі, на матчі молодіжних команд Хорватія — Україна, генеральний секретар федерації примудрився майже до кінця другого тайму просидіти в задкулаті тилу чебуречної і зрештою народив усевадом, що наша команда прогала — його червоне обличчя осявала блаженна посмішка. А напередодні матчу Італія — Україна справа дійшла до того, що головний тренер нашої збірної Анатолій Коньков не зміг провести тренування: не оцінивши власну сповіднену реакцію на стіни готельного коридора і гострі ви-

ДЛЯ ДОВІРЛИВИХ

держави, що призвело до масових порушень фінансово-господарської дисципліни, а в багатьох випадках і до розкрадання та привласнення готівкових коштів та інших цінностей.

Для проведення перевірок було сформовано 200 робочих груп, до складу яких увійшли представники контрольно-та правоохоронних органів. У ході перевірок було виявлено, що окремі суб'єкти підприємницької діяльності, які залучали грошові кошти громадян, свою роботу будували за принципом «піраміди», сплачуючи відсотки на вклади не за рахунок утворення прибутку від власної діяльності, а за рахунок пізніших надходжень від інших вкладників.

Основними причинами, які призвели до негативних явищ у цій сфері підприємницької діяльності, були:

- відоме порушення керівниками товариств законів та інших нормативних актів, вчинення ними дій, які мають ознаки злочинів;
- недосконалість чинних, а то й відсутність законодавчих та інших нормативних актів, які регламентують ресторцію та діяльність товариств;
- відсутність належної системи контролю за діяльністю товариств з боку державних органів.

Перевіркою встановлено, що найпоширенішими порушеннями з боку товариств є:

- нечасне формування статутного фонду, здійснення представницької діяльності з приватизаційними паперами без ліцензії Фонду державного майна;
- нечасна ресторція товариств у регіональних відділеннях ФДМ;
- відсутність правових підстав для виконання функцій довіреної особи в довірчих товариствах, брак у довірчих осіб у достатньому розмірі коштів та іншого майна, які повинні забезпечувати їх додаткову відповідальність перед довірцями;
- перевищення обсягів залучених товариствами приватизаційних сертифікатів, встановлених для них відповідними ліцензіями ФДМ;
- отримання товариствами під час приймання, зберігання та видачі приватизаційних паперів вимог нормативних актів, що призводять до втрати приватизаційних паперів.

Виявлені численні порушення валютного законодавства. Підприємства, приймаючи валюту, не мали на це відповідного дозволу НБУ, валютного рахунку, не здійснювали обов'язковий продаж ВКВ державі, порушували положення НБУ щодо здійснення платежів у безготівковій формі.

У законодавстві не визначено поняття «довірчі операції», перелік майна, що може бути в довірчому управлінні, наприклад використання товариствами залучених коштів. Відміна 1993 року передбачувала ст. 8 Закону України «Про підприємництво» державної ресторції філій, відділень, представництв, суб'єктів підприємницької діяльності, в тому числі й довірчих товариств, призвела до того, що їх діяльність ніким не контролюється.

Діяльність недержавних пенсійних фондів та інших небанківських фінансових установ, будинків Селенгу, тощо закономірно не врегульовано взагалі. Ряд структур були зареєстровані як товариства з обмеженою відповідальністю, також було порушено вимогу законодавства про внесення до моменту державної ресторції 50 відсотків розміру статутного фонду.

3. Перспектива

За фактами розкрадання, шахрайства та інших злочинних дій органи прокуратури та внутрішніх справ порушили кримінальні справи. Винних заарештовано та притягнуто до відповідальності. В розшуку перебувають більш як 30 працівників та засновників підприємств-порушників. Завдані державі, юридичним та фізичним особам збитки становлять понад 3 трлн. крб., 20,2 млн. доларів США, 1,2 млн. німецьких марок. У провадженні судів перебуває велика кількість позовів від громадян про повернення внесених вкладів. Щоправда, останні дані підтверджують, що більшість боргів фінансових посередників.

Найскладнішою й найгострішою проблемою є, безперечно, повернення громадянам внесених ними коштів, у ході перевірки дії підприємницької структури добровільно повернули громадянам понад 28 млрд. крб., але це лише незначна частка того, що втратили люди.

Громадська організація «Інвестор», члени тимчасової комісії Верховної Ради пропонують вирішити проблему повернення коштів через відновлення діяльності фінансових посередників у вигляді перереєстрованих суб'єктів підприємницької діяльності на основі додаткових нормативних актів і положень, що їх можуть прийняти Верховна Рада та Кабінет міністрів.

У основу наших пропозицій ми заклали наявність майна та обігових коштів на заарештованих рахунках ФДМ, участь у подальшій роботі єдиної страхової компанії, яка матиме спеціальний дозвіл держави на здійснення цього виду страхових, обслуговувань тільки в одній установі комерційного банку. На наш погляд, це повинні бути тільки банк «Україна» або Промінвестбанк.

Вважаємо за доцільне залучити до цих процесів Спільку юристів України, Спільку адвокатів України з метою забезпечення ідеального постійного юридично-адвокатського нагляду.

Треба розробити й затвердити додаткове положення, яке обов'язувало б проводити податковий контроль, а також закріплювало за кожним відновленим підприємством конкретного податкового інспектора, який ніс би персональну відповідальність за угодження з чинним законодавством фінансово-бухгалтерської документації відновленого підприємства. Доцільно було б передбачити пільгові податки під час зберігання майна та управління майном, що заарештоване або конфісковане

у зв'язку з правопорушенням на фінансовому та фондовому ринках України.

Потрібно внести клопотання до установ МВС про встановлення спеціального контролю за працівниками службовцями та засновниками цих підприємств, обмежити їх перебування на території України, тим більше за її межами, без спеціальних письмових дозволів. Необов'язано між керівництвом ФДМ, з одного боку, та між керівниками (вони мають становити більшість від загального складу товариства і їх згода має бути цілком добровільною) і державними контрольними органами, з другого боку. В цій угоді мають бути чітко визначені терміни функціонування (отже, й повернення коштів), механізм повернення коштів, використання нерухомих, роль засновників, санкції у разі порушення угоди, періодичність перевірок та звітності про відрахування, наприклад, 2% від отриманого прибутку до загальнодержавного фонду, про який йтиметься нижче.

Міністерство праці України розробить і прийматиме єдину структуру штатного розкладу з доведенням фінансового фонду заробітної плати, змінюючи дозволяє тільки за рахунок підвищення виробництва. Для забезпечення роботи відновлених підприємств встановити спеціальну форму звітності, яка передбачала б інформацію для податкових служб і Управління статистики в одному блоку звітів раз на квартал.

Звернувшись до ФДМ з пропозицією переглянути механізм використання коштів, які надходять від приватизації, шляхом перерозподілу їх у відновлені підприємства з умовою використання тільки виробничій цілі, одночасно можливе передавання на пільгових умовах об'єктів приватизації відновленим підприємствам або здійснення пільгової кредитування акцій цих підприємств. Не зайве буде цього разу врахувати досвід РБ, в цьому аспекті. Маємо на увазі Указ Б.Єльчина від 18.11.1995 р. «Про деякі заходи стосовно захисту прав вкладників та акціонерів», де п. 13 обов'язує відрахувати до спеціального Федерального громадсько-державного фонду захисту прав вкладників та акціонерів 2% доходу, отриманого від приватизації.

Враховуючи фінансову складність на ринку України, вважаємо за необхідне розглянути можливість створення цілових товарних потоків для певної соціальної групи споживачів. Цей власний індивідуальний потік моделюється та існує окремою оптовро-роздрібною ланкою, що націлена на певну соціальну групу. В разі прийняття за основу товарного забезпечення ми виводимо з обігу гроші як предмет розрахунку, це істотно знижує інфляційні процеси, стимулює товаровиробника, створює нові робочі місця, дозволяє складати перспективні плани випуску товарів широкого вжитку.

Одночасно об'єднуємо навколо цих програм ті соціальні верстви населення, які незалежно від статусу в державі моделі сучасного ринку, встановленого

проектного мінімуму та інших соціальних чинників, матимуть необхідність користуватися такими програмами, бо тільки ці програми дають їм можливість вижити.

Ми вважаємо за потрібне прийняти спеціальний закон про недержавні пенсійні фонди, страхові компанії, які своєю статутною діяльністю передбачають створення гідних умов життя для соціально незахищених верств населення.

Аналіз законодавства про банкрутство дає підстави зробити застереження від несправної помилки вирішити питання розрахунків з населенням через оголошення ФДМ банкрутом. Наше законодавство передбачає задоволення претензій держави насамперед, а громадянам-вкладникам не застосовується нічого у зв'язку з тим, що залишок коштів і майна, як правило, не перевищує 30 відсотків від необхідної кількості. Немає чіткості стосовно статусу та функцій ліквідаційної комісії.

У разі прийняття рішення про створення спеціального страхового фонду треба чітко регламентувати шляхи його фінансування, правовий статус, час дії, механізм оподаткування, структуру керівництва, підзвітність його як юридичної особи в державі. Такий фонд створюється для тих ФДМ, котрі вже неспроможні самі відновити свою роботу. Він може мати регіональні відділення. Що дуже важливо для даного статусу: ми не можемо допустити, щоб центральні установи ФДМ акумулювали кошти від своїх філій та роздали ці кошти лише в своїх регіонах. Такий процес, на жаль, уже розпочався. У багатьох випадках іде продаж нерухомих за очевидно заниженими цінами. Отже, слід створити можливість такого продажу через аукціон.

Нагадаємо й цитовані вище вимоги стосовно обов'язкового декларування доходів від вкладів. Чому б не виявити у такий спосіб «підставних осіб»? А чому б не нагадати тим фінансовим установам, котрі «натріли» руки на тисячі відсотків із вкладів, що перевищення офіційної кредитної ставки є відвертим злочином і шахрайством? Не зайве кинути докір тим, хто розглядає цю ситуацію як велику гру, десятків і сотні разів порушуючи свої вимоги. Таким слід повернути кошти, виходячи лише з одностороннього вкладу.

Зрозуміло, за кожну пропозицію стоїть окремий механізм. Не виключено, що алгоритм та послідовність операцій можуть зайняти певних змін. Аксіоматично одне: держава має активно втрутитися у процес розв'язання горючого вузла траєкторії, до якого вона, безперечно, долучилася. І борю. Боже нагородило розробку цей вузол. Така політична акція, як хотіли б деякі сили у Верховній Раді, може нічого нікому не дати. Але нехай ця чорна сторінка в історії становлення нашої держави слугує поштовхом пересторок для нас і для нащадків, бо кожен наш крок має бути виваженим, мудрим, орієнтованим на його величність простого Громадянина України.

Тарас КИЯК,
народний депутат України;

Володимир КАПУСТОВИЧ,
голова правління громадської організації «Інвестор».

ступні повороти, тренер передав кермо владі командою Валерію Зеву, котрий і провів заняття з футболістами. Конькова черговий раз вибила, пам'ятаючи про його попередні заслуги перед футболом.

Та це були квіточки. Футбольний судді, завіряючи написані ними у нотаря, повідомляти про те, як голова комітету з проведення змагань схилив їх надати поспільну допомогу клубові — учаснику в першій лізі. Не витримали тренери та футболісти потапської «Борскли», що така письмова звернулася до Федерації з проханням улаштувати Анатолія Конькова, який вирішив замінити команду головного тренера, з нею, з командою, не порадились.

Це те, що відомо достовірно. А скільки ще є прихованого? Не перетрусувати б цієї білизни, та, маючи такі дані, нестерпно дивитися, як пани Черніш і Коньков стають у позу захисників зневаженої справедливості і ловлять-таки на цього

гніного чер'яка. Дехто з людей, ширі й безкорисливо відданих футболу, але ще мчать до них за першим їхнім закликом «Відстояти демократію». Від усього серця прошу вибачення в цих людей за те місце у тексті заяви засновників ПФФ, де йдеться про пінків і антисти. Нас, керівників клубів та організаторів футболу з регіональних федерацій, звісно, ніщо не роз'єднує, якщо не зв'язати на те, що у людей, які вкладають у футбол, окрім діти, ще й гроші, немає ні найменшого бажання субсидувати пінків Черніша і Конькова, а інші представники федерації якоюсь мірою залежні від пахучих чинників, які призначають бригади суддів та інспекторів. Між нами пролягла суворона смуга життя, і я ширі жалуюся за тим, що в подальшому завазяті ми не врахували клуби.

Як ви гадаєте, чому 53 клуби без тіні сумніву, на одному пододу прийняли рішення про створення професійної лі-

ги? Та передусім і головним чином тому, що ні остогидли порядки, що їх насаджують черніш та конькови.Сьогодні під установним договором уже стоять підписи більш як шістдесят клубів. На засіданнях Ради ліги, куди запросто прихотять і не обрані до керівного органу не представники клубів, тренер і колишні футболісти, люди відпочивають душею від небажаної змоги самі вирішувати, якими мають бути принципи поведінки сезону — «осін-весна» чи «весна-осінь», скільки доцільно мати команд у найсильнішій, першій і другій лігах, як відбирати кращих суддів та інспекторів. Не гроші в спільному кулачку вирішують усі їхні професійні проблеми, не похмури розпорядження опухлого розпорядження популярних змагань, між клубами і федерацією віднини будуватимуться на міцній юридичній основі, вже будуться на вірі в реальну можливість витягнути наш футбол із тросо-

вини зламаних, безправ'я перед грабниками, беззахисності перед рішеннями, що їх приймають «з бодуна». Цієї ясності, ненависті для них безсрібництва і боється пани Черніш і Коньков, які спритно очолили опозицію Віктору Банникову від імені і за дорученням підпільних магнатів футболу, що помирає. Настав час — і тепер тренери заявляють на повен голос: зупиніть нас від замирення, від суддів, які починають розмову «з трох тисяч зеденних», від їхніх господарів — і ми доведемо, що наш футбол здатний збирати глядачів, боротися за міжнародні призи навіть у годину серйозних випробувань.

Так, я усвідомлюю, що нинішній президент Федерації футболу України несе головну відповідальність за розброд і вітчизняному футболу. Маючи вагомі підстави усунути від виконання обов'язків службових осіб, які ганяють і федерацію, і всіх нас, Віктор Банников зро-

бив це надто пізно, втративши на шляху до рішенням дубу багатьох порядних організаторів, тренерів. Колеги, які втрачали віру у принципи Банникова, мимовільно стали, як прийняти тепер висловлюватися, соціальною базою опозиції. Це урок і Віктору Максимовичу, і всім нам, для кого служіння футболу є мало не сенсом життя.

Не все так похмури, як може здаватися. Коли оголошували у вчорашній день національну федерацію. В українському футболу є майбутнє. В не вірять Європа, я знаю не з чужих слів, у не вірять засновники професійної ліги, без такої віри не можуть жити тренери і футболісти. Так мірюють і ті, кому ми довіряємо невдовзі управління неспокійним футбольним господарством. Слава Богу, серед нас ще є особистості, які викладають безперечну довіру до своєї порядності та розуму.

Григорій СУРКИС.

Віктор ВЕРЕТЕННИКОВ

Камо грядеші, Господи?

або Два обличчя влади

НЕЩОДАВНО на засіданні одного з райкомітетів Дніпропетровської обласної інспекції вивчали питання: де є гроші на зарплату вчителів, лікарів, на продукції дітям у дитячих садках і школах?

Діловіда на початку податкової інспекції. Від наведених цифр мурашки бігли по спині. На обліку в інспекції — 1400 підприємств, платять податки — 18! Я спочатку подумав, що недочув. Та цифри — штука етерна, не піддаються похуттям, емоціям.

То чому ж не платять податки підприємства й суб'єкти підприємницької діяльності? Що сталося? Засовіється, більшість або легше лежаче, або хитрує — повз бюджет свої прибутки проносить. Їх не цікавлять ні голодні старі, ні діти...

Переді мною, на письменницькому столі — чудовий роман лауреата Нобелівської премії Генріка Сенкевича «Quo vadis» (Куди йдеш). Рятуючись від підступності імператора Нерона, який спалив Рим і звинуватив у цьому християн, апостол Петро за міською брамою зустрів Христа і запитав його: «Камо грядеші, Господи?» Христос відповів: «До Риму, щоб знову прийняти розп'яття».

І з мого збогнення так хочеться запитати: «Камо грядеші, Україно? До ринку? До економічних реформ? Чи знову в розгул чиновницької сваволі? Ще підступніші, ще казуїстичніші, аніж була за часів жорсткої командної бюрократії?» Та ще гостріше — бажання знати, хто спалює нашу країну. І чому ми відстаємо в економічному розвитку навіть від Росії: у 1991 році Україна мала найвищі шанси для свого незалежного піднесення.

У статті «Оштрафовано на 500 років уперед, або Про три кити державного рекету», опублікованій у «Голосі України» 5 грудня 1995 р., я спробував проаналізувати причини краху вітчизняної економіки. У тому, що зупиняються заводи, банкрутують сільськогосподарські підприємства, на мій погляд, винні не обставини, що об'єктивно склалися, як намагається перекопати офіційна урядова пропаганда, а система державної влади. Економіка України увійшла до ринку, а влада мідиста у спадок — командно-бюрократичну, посилену розгулом корупції, безкарністю найвищих посадовців осіб.

Наведу недавній приклад, так би мовити, з радянської практики. Після опублікування вищезгаданої статті проти мене прокуратура Дніпропетровської області порушила кримінальну справу, нібито за несплату податків в особливо великих розмірах. Не за статтю ж притягати! У нас — демократія, свобода преси, свобода слова...

Акціонерна компанія «Комбінат Придніпровський», яким я керую, протягом трьох років за рахунок прибутку здешевлювала продукти дитячого харчування, тобто продавала товари за ціною, нижчою за їх собівартість, і ПДВ комбінат перекладав до бюджету, зрозуміло, із заниженої ціни. Але ж не заради власної вигоди!

За поданням міськради і громадських організацій мене як керівника підприємства, яке займається доброчинною справою, нагородили медаллю мілосердя «Безкорисливе серце». Та, з'ясується, добро в нас каране. Обласна податкова інспекція не тільки вилучила недоплату (проти чого комбінат не заперечував), а й оштрафувала нас, засосувачи мислими й немислими санкції та пеню.

Рішення було оскаржене до Головної податкової інспекції України. Переперевірка показала, що комбінат не обдурював державу, а навпаки — шоміяся переплачував до бюджету. Справедливість виступила перемога — «золота рибка» у хабарників з гачка зірвалася. Не вдалося зробити банкрутами АК, що стабільно працюють. Та кримінальну справу порушити встигли...

Як безпідставну її згодом було закрито, хоча кожному зрозуміло, скільки нервів це коштувало, якої моральної школи завдано. Та я не про це хотів би сказати. У написаному недавно романі «Потеряний рай» я спробував розкрити диявольську основу влади. Хто зацікавиться — прочитайте. А мене дуже турбує нині доля України, доля мого народу: дітей, старих, дорослих, зненодолої людини, що залишилися без роботи.

Хто винен? Гадаю, все-таки наша система влади. Просимо інвестицій на Заході, а фактично інвестуємо іноземне виробництво, знищуючи власного товаровиробника. Знищують цілі галузі як сільськогосподарського виробництва, так і харчової, переробної промисловості, призводять до банкрутства м'ясопереробні заводи, молокозаводи. Тисячі людей, покинутих годувати мільйонні міста, опиняються за ворітьми заводів і фабрик.

А от переконливий приклад «перехоплення» власності місцевою адміністрацією на Магдалинівському молокозаводі Дніпропетровської області.

Діючи з подання керівництва Магдалинівської адміністрації прокуратура області порушувала спочатку в Дніпропетровському апбортному суді, а потім у Вищому арбітражному суді України справу проти АК «Комбінат Придніпровський». Мета — перекупити в акціонерів їхню власність. Обидва рази суди підтверджували законність дії комбінату. Тоді в районі вирішили не кием, то палишкою домогтися свого: молокозавод зробити банкрутом, а акціонерне товариство розвалити.

За командою згори завод позбавили сировини. Виникла загроза безробіття. Що може бути страшніше? Доведені до відчаю люди сьогодні ладні на все...

Коли ситуація «визріла», районна адміністрація запропонувала «вихід»: створити на базі вже існуючого заводу з акціонерною власністю ще один завод з... районною колективною власністю, тобто своєї «колгоспу». За один день підготували статут, робітникам запропонували написати заяви і перейти на інше підприємство. Тут же обрали другого директора (при тому, що перший — живий-здоровий і працює).

А як же власність? Адже вона належить трьом тисячам акціонерів, а не малесенькому колективному заводу в сто осіб? І два розрахункові рахунки у виробника і в посередника в одній особі — також безглуздо.

Коли на зборах керівника району запитали про вчинене беззакон-

ПРО АВТОРА:

Віктор Олександрович Веретенников — президент акціонерної компанії «Комбінат Придніпровський» та Української корпорації «Дитяче харчування», академік Міжнародної Академії бізнесу і управління. Як член Спілки письменників і Спілки журналістів України, депутат Верховної Ради України минулого скликання, а нині — Дніпропетровської обласної Ради народних депутатів, часто виступає з гострими, злободенними публіцистичними матеріалами в «Голосі України», інших газетах.

держбюджету. Та кому ж найвищий прибуток? Звичайно ж, підпільному, як його раніше називали, тіньовому виробникові, який до того ж замість горілки розливає у пляшки сурогат, отруту. Мало того, цей «жарячо-любовий» бізнес «прикрашено» тією чи іншою торговою маркою, що себе зарекомендувала. Без жодних на те підстав, піратським способом!

Більш як два роки тому АК «Комбінат Придніпровський» побудувала на кошти акціонерів лікеро-горілчаний завод. У тислі строки освоїла асортимент більш як тридцяти найменувань, якістю доведено до світових стандартів, авторитет серед покупців вельми високий.

Аж ось у Дніпропетровському видавничстві «Зоря» якийсь приватний підприємець замовив і виготовив (!) горілчані етикетки з емблемою акціонерної компанії «Комбінат Придніпровський». 1,5 мільйона етикеток призначені вочевидь для підпільного бізнесу. І гроші від цього замовлення до бюджету не надходять.

Перебачаю запитання: а до чого тут держава? Який зв'язок цього кримінального сюжету з макроекономічними проблемами? Уявіть собі, найтісніший. Нині на горілчак акційний податок — 85 %, плюс ПДВ — 20 %. Виходить, що її вартість удвічі-тричі більша, ніж у «тіньовика». Знизили акциз — держава одержить у казну дохід за цією статтею у 6–8 разів більший, ніж заплановано на 1996 р., покупця — якісну продукцію. Гнучкість застосування податків можна довести до максимуму доходів у казну й одночасно стимулювати виробництво товарів.

Податкову політику країни можна найадекватніше уявити собі у вигляді горба верблюда в системі координат: по горизонталі — величина у відсотках стягуваних податків, по

вертикалі — доходи казни. Нуль податків — нуль у казні. В міру зростання податків горб спочатку зростає до певної межі — казна багата, підприємства збільшують виробництво, у конкурентній боротьбі за ринок збуту підвищується якість товарів, знижується ціна, але, збільшуючи податковий прес, намагаючись разовим вигралом добути в казну гроші, держава знищує виробників, зупиняє виробництво, породжує тих 1382 дніпропетровських підприємства з 1400, які нічого не дають до бюджету. А по країні таких — тисячі й тисячі. Іншаке кажучи, нагромадження у верблюдою горбі сьогодні мінімальні, держава бідна і, мабуть, це деякого задовольняє. В каламутній воді легше ловити свою золоту рибку.

А в сільському господарстві? Політика проводиться лихварська, середньовічно-бартерна. Ще не посіяний урожай закладають за низькою ціною, тим часом як промисловий бартер навмисно дорожчий. За селянщини податки нема куди — і сіяти, і збирати врожай треба, годувати себе і країну треба. От і живе село у вічних боржниках. І за такого державного підходу ніколи не розвиватиметься. Споживаємо прожити на західних продуктах, а своє рідне, українське, не цінимо й не розвиваємо.

Мало не кожному колгоспіві накідають будівництво переробних цехів і міні-заводиків, тим часом як уже наявні потужності з глибокої переробки сільгосппродукції повсюдно зупиняються (промовистий приклад — Магдалинівський молокозавод). За величезні гроші кетують для села потенційний «металобрухт» як «перевоз» західне обладнання, яке в майбутньому не зможе витримати конкуренцію з переробними та харчовими заводами ні за якістю, ні за собівартістю продукції.

То навіщо «винаходити велосипед», коли світ уже минув що стадію свого розвитку? Коли хочемо жити гідно і не вабити нас перспектива потрапити до розряду слаборозвинутих країн, то не у хвіст поїзда прогресу треба прилаштовуватися, а орієнтуватися на його локомотив.

Як на мене, для розвитку продуктивних сил на селі потрібний лише один-єдиний податок — на землю. У дбайливого господаря земля давати нехайні прибутки, у недбалого — збитки. А податок хай платять однакові. От і переїде земля з часом до рук того, хто її любить і плаєкає. І пристрасті парламентські — вводити приватну власність на землю чи ні? — тоді самі собою вгамуються.

Я починаю розмову про систему влади, що в нас склалася. Вона, влада, творить закони і беззаконня. Влада — керування країною. І наше керування потребує серйозної конструктивної перебудови. Основою поділу влади є головний закон країни — Конституція. І, звичайно, хоч би які там пристрасті виривали, Конституцію треба приймати. Я за те, щоб усі три гілки влади — президентська, парламентська й судовою — були сильні. Історичний досвід показує, що демократія лише в тих країнах міцна й довговічна, і права особистості тільки тоді захищені надійно, де всі три гілки влади сильні. Іншаке вся структура влади починає служити не законам, а особі. А вже кульмати особи нас «нагородовано» доскоду.

Є ще одна влада — голос народу, вона знаходить вираз у вільній пресі. Без цієї влади Україну не відродити, бо іншаке слуги народу, які перебувають при владі, набувають статусу «хрещених батьків», і країна поринає у сваволлю, а народ — у злидні.

І обов'язок журналіста — говорити, писати про це.

Ось чому бентежить мене одне й те саме питання: «Куди йдеш, Україно?.. Не вже народ твій не заслуговує кращої долі?»

КОНСТИТУЦІЯ — це юридичний документ, що визначає фундамент правової системи держави. З неї випливає все інше законодавство. Вона — підґрунтя, що визначає структуру держави, основи єдності, основи економічного й суспільного ладу, національного життя.

Так ось, в основі Конституції — головного юридичного документу — є ключові конституційні принципи, на яких збудовано це суспільство. Як були ці принципи в Українській Світовській Конституції?

Диктатура КПРС; совіти — форма без влади; безправність людини; централізація політичного й економічного життя; Україна — колонія, бо центр влади не в Україні.

Які мають бути основні принципи проекту сучасної конституції?

Демократизм; повноправність людини; децентралізація політичного й економічного життя; Україна — незалежна країна — і джерело влади в ній самій, а її суверенітет.

Між попереднім суспільством і його основними політичними принципами і теперішнім суспільством і його політичними принципами пролягає ціла перехідна епоха.

Епоха ця — боротьба нового зі старим, шалений опір представників старого ладу народження нового, прогресивного. Російська комуністична імперія з її суспільно-політичним ладом вичерпала свої внутрішні потенції, прогнала замання за демократичним заходом і мусила відступити перед тиском демократичних і національно-визвольних сил всередині імперії.

Конституція будівля держави, як твердить теорія конститу-

ренту України. Це один з найважливіших документів на шляху України від колоніального до нового суспільства. Один з багатьох кроків перехідної доби. Весь пафос цього документа в тому, що, будучи зв'язана по руках і ногах густою мережею імперських органів (КДБ, МВС, армія, КПРС тощо) і не маючи за собою жодного танка чи літака, Україна наважилася встати з колін, трустися ще міцніми ланцюгами неволі і устами вищого свого політичного обранця — Верховної Ради — сказати:

Я хочу бути незалежною державою!

Сама Верховна Рада ще тільки ставала Верховною владою, і

визнає за вияв справжньої волі народу. Тому в основу Конституції незалежної України мусимо класти Акт 24 серпня та протокол референдуму 1 грудня 1991 року.

Прийнявши основну організаційну засаду демократичної держави — поділ влади на законодавчу, виконавчу й судову, захисники старих ідеалів зануваються незалежну державу в недемократичності.

Комуністично-соціалістичні депутати Верховної Ради 1996 року, користуючись демократизмом незалежної Української держави, критикують проект конституційної й угоджувальної комісії як недемократичний. Вони забули, що ще зовсім недавно громадяни України ціпеніли від страху перед секстами КДБ з його тюрмами й лагулами.

Отже, депутати у Верховній Раді, які і всі політичні сили в Україні, поділені на ностів нових прогресивних ідеалів і захисників старих порядків, що забезпечували їхнє панівне становище в

10-річного періоду демократизації виявилось для них недостатньо для виходу з під комуністичної зачумленості та бодей незалежного знайомства з історією рідного народу і ознайомлення з аморальністю вождів, що керували імперією 70 років.

Чого ви, симоненки, мойсенки, марченки, так ненавидите

Диктаторська держава, що створила тоталітарний режим, з громадянином може зробити все. Демократична держава не все: сильна і ні за яких обставин не може зазіхати на природні права людини. Найкраще видно різницю між суспільствами на прикладі значення формули «людина — держава» в комуністичному і нашому демократичному суспільствах. У разі порушення прав людини у диктаторському суспільстві людина пише скаргу і просить вище начальство відновити її право. У демократичному суспільстві громадянин подає до суду і притягає до відповідальності державні органи.

У диктаторському суспільстві суд між людиною і державою неможливий. У демократичному суспільстві — можливий і трапляється досить часто.

Ідеал людини, що його виховує диктаторська держава, — колективізм, служливість і покірність. Ідеал людини демократичного суспільства — самостійність, ініціативність, відповідальність.

Демократична держава, визнаючи за людиною широкий комплекс прав і свобод, покладає на неї розв'язання всіх її політичних, економічних, культурних та інших проблем. Держава усувається зі сфери приватних інтересів громадян і з'являється у вигляді арбітра тільки тоді, коли громадяни до неї звертаються.

Демократичний ідеал взаємин «держави—людини» — це мінімум держави в житті людини.

Розділ II про права і свободи людини і громадянина проекту Конституції має також перехідний характер. Він засвідчує величезний крок вперед від комуністичного тоталітарного режиму до демократичного.

Перше. На відміну від фактичної колоніальної Конституції УРСР поданий проект творить Конституцію реальною.

Друге. Проект визнає за людиною певний комплекс природних прав, що належать людині від Бога чи від природи. І держава не має права обмежувати в жодному разі. Демократизм державного ладу незалежної України полягає у визнанні обмеженості влади держави над своїми громадянами та у визнанні автономності громадянина в суспільстві.

Прояв старого мислення в тому, що розділ про права людини страшенно роздутий перерахуваннями тих прав, які держава надає громадянам.

Наприклад, ст. 35 неопібрита тому, що вона перекирвляє ст. 50, що надає громадянинові право притягати державний орган до судової відповідальності.

Соціалістичний характер відносин, що руйнували родинні зв'язки і ставили кожного члена сім'ї в залежність від держави, у проекті Конституції виявляється у нових текстах статей 38, 40, 41, 42.

Популістські формулювання ч. 1 статті 45 проекту:

«Кожен має право на безпечне для життя і здоров'я довкілля та відшкодування завданого порушенням цього права шкоди».

По-перше, довкілля складається з природних сил, які держава ani викликати, ani відвернути не спроможна, а через те й не може брати на себе відповідальність за їхні наслідки.

По-друге, українська держава усядикувала землю, яку окупційний режим з метою геноциду української нації отруїв хімією і радіацією та зіпсував ермією.

Звідси випливає, що держава може брати на себе відповідальність перед громадянином у сфері екології лише в тій частині, в якій вона спроможна впливати на неї, і не може брати на себе відповідальність за те, що існує поза межами її впливу.

Незважаючи на певні недоліки, поданий нині компромісний текст велике досягнення державотворчих зусиль Верховної Ради і тому — добра основа для подальшого удосконалення, що нині й ведеться у Верховній Раді.

Левко ЛУК'ІНЕНКО,
народний депутат України.

ПОГЛЯД НА СУСПІЛЬСТВО І ОСНОВНИЙ ЗАКОН

Пошмо нову Конституцію України

ційного права, відбиває реальне співвідношення політичних сил у суспільстві. Позаяк надбудова комуністичного ладу прийшла в суверенітет із рівнем розвитку продуктивних сил Світового Союзу і мусила бути зламана об'єктивним розвитком цих продуктивних сил, то носії нового прогресивного ладу наступали, поступово відкидали старі принципи організації життя і відкривали простір для нових засад організації суспільства.

Нові сили не хотіли міняти старий лад з допомогою зброї — ніхто не хотів повторення руйнів 1917 — 20 років, — тому боротьба відбувалася політичними способами. Прогресивні сили і в Україні, і в Росії, і в інших країнах розуміли, що стара імперська будівля гине, і були стурбовані тим, щоб вона не рухнула і не кинула десятки мільйонів у вир кривавої бойні. Необхідно було здиснити демократ імперії плавно, аби не загинути під уламками.

Еволюційний шлях зумовив те, що конституцію імперії міняли поступово, а коли республіки відчували меншу залежність від Москви, то конституцію колонії в Україні осягали крок за кроком, все менше й менше оглядаючись на Москву. Ось дати зміни Конституції УРСР: що передала проголошення незалежності: 27.10.1989 р.; 24.10.1990 р.; 18.04.1996 і 05.07.91 р. Цими змінами Україна набувала економічного й культурного суверенітету.

Скасування ст. 6 Конституції означало кінець комуністичної диктатури й початок свободи політичної діяльності. Скасовано статті в Кримінальному кодексі, що карали за приватну підприємницьку діяльність, і громадяни України набули свободи економічної діяльності.

16 липня 1990 року Верховна Рада Української РСР ухвалила Декларацію про державний суве-

ренітет України. Це один з найважливіших документів на шляху України від колоніального до нового суспільства. Один з багатьох кроків перехідної доби. Весь пафос цього документа в тому, що, будучи зв'язана по руках і ногах густою мережею імперських органів (КДБ, МВС, армія, КПРС тощо) і не маючи за собою жодного танка чи літака, Україна наважилася встати з колін, трустися ще міцніми ланцюгами неволі і устами вищого свого політичного обранця — Верховної Ради — сказати:

Я хочу бути незалежною державою!

Сама Верховна Рада ще тільки ставала Верховною владою, і визнає за вияв справжньої волі народу. Тому в основу Конституції незалежної України мусимо класти Акт 24 серпня та протокол референдуму 1 грудня 1991 року.

Прийнявши основну організаційну засаду демократичної держави — поділ влади на законодавчу, виконавчу й судову, захисники старих ідеалів зануваються незалежну державу в недемократичності.

Комуністично-соціалістичні депутати Верховної Ради 1996 року, користуючись демократизмом незалежної Української держави, критикують проект конституційної й угоджувальної комісії як недемократичний. Вони забули, що ще зовсім недавно громадяни України ціпеніли від страху перед секстами КДБ з його тюрмами й лагулами.

Отже, депутати у Верховній Раді, які і всі політичні сили в Україні, поділені на ностів нових прогресивних ідеалів і захисників старих порядків, що забезпечували їхнє панівне становище в

землю своїх дідів-прадідів? Чого ненавидите мову, культуру і таку багату й трагічну історію українців?

Саме з нелюбов'ю до свого роду-племени походить пропозиція записати в Конституції статтю про двомовність. З незнання історії і ворожості до України походить пропозиція змінити національну символіку на якусь іншу.

Які можна таке пропонувати? Жовто-блакитний прапор і тризуб позначує нашу державність з державністю українського народу давні династії Київ і династії Володимирів Хрестителів. Видумка про нову символіку призначена для того, щоб відірвати сучасну Українську державу від історичного коріння. Кому це потрібно? Українському народові? О, ні! Це потрібно тим, хто хоче знищити Українську державу, бо нищити завжди легше те, що не має коріння.

Отямтеся, минулого не повернути. Майбутнє — за демократією, а отже — за незалежністю України!

До концептуальних проблем проекту Конституції належить і проблема прав людини. У співвідношенні «людина — держава» і «держави — людина» відзеркалено суть панівної ідеології суспільства.

Комуністична держава була патеріалістична. Вона відбирала в людини свободу слова, друку, свободи політичної й економічної діяльності — відбирала всі демократичні права і свободи, але, щоб робила могла працювати, дала їй фізіологічний мінімум.

Виробивши теорію права, що заперечувала природні права людини і виводила її тільки від вої держави, комуністична держава з ласки своєї ошачливиловала радянську людину проголошеномні її права на працю, на житло, на безплатну освіту та медичну допомогу. Держава давала це людині і за це вона мала дякувати їй. Вона перетворювала громадян на дітей і турбувала про них, мов про нетямучих.

Тоталітарне патеріалістичне суспільство у взаєминах «держави — людина» здійснює засаду: максимум держави в житті людини.

Незалежна Україна буде демократичне суспільство. Українська держава визнає, що людина має певні права від природи. Ці права держава не дає людині, а визнає за нею. Демократичне суспільство, таким чином, обмежує права держави і робить з людини автономну величину.

Складіючи за перевертнями і манкрутнями, що з діда-прадіда українці, але в результаті некритичного складу мислення потрапили під вплив імперської ідеології, зреклись своїх предків, утратили любов до української землі та її багатоточу духовної спадщини і російській імперській інтереси прийняли за вищий смисл свого життя.

Цих людей шкода. Тому, що

Декларація їй потрібна була для самоутвердження як носія національного суверенітету. Декларація Україна кидала Москві як виклик рабам, що заявляла: я не коритимусь тобі, я сама буду господарювати у власній домі!

Рабун психологічно потрібний цей виклик, бо він мусить подолати в собі комплекс неповноцінності, приниження, рабства.

За Декларацією мали настати діла. І вони настали під тиском національно-визвольних сил Верховна Рада дала більше стас Верховним органам влади в Україні. Це стурбувало імперські сили Москви. Вони спланували реванш для відновлення їхнього повноладства над колоніями, проте — прогнали. І Україна проголосила себе незалежною державою.

Поразка комуно-імперських заколотників офіційно змінила співвідношення політичних сил: опозиційні національно-визвольні сили стали панівними, панівні комуністичні сили перетворилися на опозиційні. З перелуч перед карою за антиконституційну змову комуністично-змовники стали під жовто-блакитний прапор. Проти червоно-комуністичної держави влада від села й до столиці залишалася стара і вона відстоює свої матеріальні й політичні привілеї і всьляго гальмує реформи політичної й економічної систем. Гальмує усі 5 років незалежного існування України.

П'ять років тому Верховна Рада почала працювати над Конституцією нової Української держави. Усі ці роки триває гостра боротьба. Часто вона відображає в юридичних формах, але по суті є боротьбою старої ідеології і старих понять з новою ідеологією та новими суспільними й національними ідеалами. Є в ерхом антиісторичності і догматизм вигома Марченка, Вітренко та ще деякого будувати конституцію незалежної держави на основі догматів перехідної доби, що був скуплений в інших історичних умовах і залишилися віхою минулої руку нації до інших державотворчих документів: Акта проголошення незалежності України 24.08.91 та протоколу референдуму 1 грудня 1991 року.

Референдум 1 грудня — це перший в історії України вияв справжньої волі українського народу, бо був здійснений не в умовах іноземної окупації, а в демократичних умовах незалежної держави.

А опитування народу в умовах окупації міжнародне право не

ЗА КОРДОН — ШИК, А СВОЇМ — ПШИК?

СЕРЕД підприємств легкої промисловості Сумської області сьогодні найкраще почуваються фабрики верхнього одягу у Лебедіві, Ромнах і Копитині. Працюють вони на повну потужність і продукцію випускають прекрасну. Але нашим покупцям від цього і не холодно і не пече...

Усі ці модні дешеві пальта, костюми, сорочки і т. п. пошиті з імпортованих матеріалів за заморськими викрійками, відправляються виключно замовникам з дуже далекого зарубіжжя. Тамешнім бізнесменам вигідно мати справу з дешевою робочою силою, та й фабричні колективи задоволені — є робота, є постійний гарантований ринок збуту. Вітчизняним же споживачам залишається лише облизуватися і підписатися тим, що нашу марку знають у світі.

Слава Богу, подібних об'єктів «гордості» ще не так багато. Тому основна маса товарів широкого вжитку залишається для власних потреб. Що ж пропонують сумські виробники на внутрішній ринок? В асортименті продукції неперодової групи десятки найменувань — від гвіздка до пральної машини. Бері — не хочи. Точніше — не можу. Низька платоспроможність переважної більшості населення, котра змушує істотно обмежувати споживання предметів раніше масового попиту, у свою чергу спонукає промисловість зменшувати обсяги виробництва.

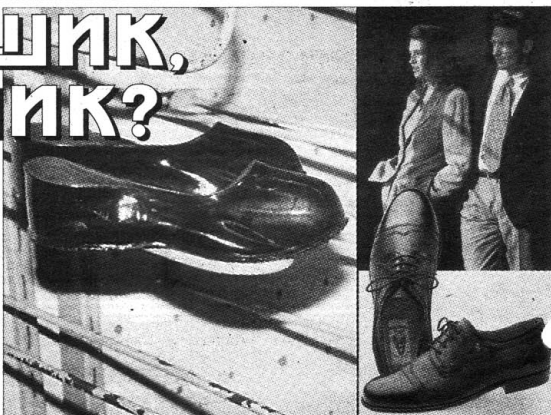
Загалом у поточному році товарів культурно-потребного і господарського призначення виготовлено на третину менше, ніж торік. Особливо помітний спад у випуску електроприладів — на 46,6 %, лакофарбових матеріалів — на 53,3 %, гардинно-тканинних виробів — на 45 %, меблів — на 57,2 %, лінолеуму — на 63,7 %, вовняних та бавовняних тканин — відповідно на 64 та 71 %, зубної пасти — на 74,3 %, магнітної стрічки — на 86,4 %.

Скромні статки теперішнього покупця — то, звичайно, серйозна причина ослаблення попиту на ці та інші товари місцевого виробництва. Але якщо раніше, поступаючись імпортованим ана-

логам у якості, товари ці приваблювали, принаймні, нижчими цінами, то сьогодні цієї принади уже немає. А відтак своє дедалі частіше програє у конкурентній боротьбі чужому.

Приватні торговці закидали базари сувоями гардинного полотна і тюлю, завезеними з Туреччини або Еміратів. А продукція Роменської гардинно-тканої фабрики, донедавна гостродефіцитна, але менш різноманітна і барвиста, почала осідати на складі. Призупинила роботу і Сумська вуттєва фабрика, виробити котрої годяться хіба що для музейної експозиції давно минулих років. А скільки ще підприємств Сумщини, піднявши ціни на свої товари до рівня світових, зовсім не займаються поліпшенням її якості, оновленням асортименту. Або взагалі живуть брак, як колись це знамените машинобудівне об'єднання ім. Фрунзе. Нехитрий їхній виріб — повітрянопневматичний для кухні, але щоб вибрати в магазині справний, потрібно добряче попотіти.

Нині, коли частина підприємств уже змінила форму власності, а решта готується до приватизації або акціонування, старий адміністративно-плановий механізм управління сферою виробництва товарів народного споживання не діє. Час обов'язкових цифр, зустрічних планів, звітів перед обласними структурами минув. Навіть в оптово-промислових ярмарках далеко не усі підприємства бажають брати участь, а якщо й беруть, то до пропозиції торгівлі мало прислуховуються. Зі 106 найменувань товарів, які востаннє пропонувалися закупівельними організаціями, до освоєння виробники звязалися виготовляти менше трьох десятків. Тож, як і раніше, доведеться завозити з-за меж області, скажімо, такі дрібниці, як чорнило, свічки, скріпки, кнопки, поліетиленові обкладинки тощо.

Але, зрештою, ринок є ринок. І підприємства віднайдуть самостійно виршувати, яку продукцію їм випускати. Хоча як тут бути з інтересами населення? Хтось же має володіти ситуацією: якого товару вистає, який треба ввозити і скільки.

Коли повноцінно функціонувала оптова торгівля і майже весь товар проходив через бази, у цих питаннях орієнтуватися було легко. Сьогодні навіть про приблизні цифри говорити не доводиться, відтак контролювати чи якимось чином впливати на товаропотоки ми не в змозі.

Що ж, якщо ринок — то стихія і більше нічого, дійсно випадає одне: змирившись, спостерігати за хаотичним рухом товарних мас. Але, вочевидь, це хибна позиція. Не можна таку важливу, соціально значущу справу кидати на самопиль, треба шукати нові, адекватні сучасним реаліям підходи і стимули, аби на першій порі хоча б зберегти наявний потенціал виробництва товарів народного споживання і протистояти навалі інтервенції закордонного краму.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Сумська область.

На ринок — з патріотичним настроєм

КОЛИ матеріал «За кордон — шик, а своїм — пшик?» власного кореспондента «Голосу», стало відомо про намір на кінець травня (29—31) у Києві в Національно-виставковому центрі оптово-промислової експозиції «Ярмарку «Леспрон-96».

Ініціатори — міністерства промисловості та зовнішньоекономічних зв'язків та торгівлі, а мета — насичення ринку товарами народного вжитку.

Те, що плановано не просто показати наших можливостей, за багатьох важко дотримуваних умов, а продаж у широкому асортименті тканин, трикотажу, швейних виробів, взуття, порцеляни, галантереї та багато іншого, напевно на думку: чи не пустий це шум? Чи не спосіб видати бажане за дійсне? Звідки в нас ці розсини вітчизняних товарів, які можна закуповувати оптом, якщо виробництво стоїть, а там, де це нудіє, працює на закордонного дядька? Та й на ринок зовнішньому і внутрішньому всі жовві місяки давно зайнято торговцями аж ніяк не нашим експортно-імпортом.

Нашу легку промисловість хоч і возведено тепер до рангу пріоритетних, але насправді й «пріоритет» помітний хіба що авторам урядових програм та це тим інше, який краються в костюмах та пальтах, пошитих на якісь СП ім'ямми руками працелюбних українських швачок...

Загалом з оберемком усіх цих питань і про виставку, і про ситуацію в нашій легкій промисловості слід було прямо їти «нагору» — самим не розбиратися. Заступник міністра Мінпрому України з легкої промисловості Валентина ІЗОВІТ попри свою зайнятість відрізу погодилася прокомментувати справу в гадузі, в якій сама працює ось уже 28 років, а починала майстром на виробництві. У Валентині Аркадіївній, котра добре знає проблеми середини, власний погляд на те, що відбувається.

— Ще 1990 року наша промисловість могла шитком одягати-взути кожного громадянина України, а сьогодні, хоч маємо такий виробничий потенціал, використовуємо його лише на 30—40 відсотків. Різко знизилася виробництво швейних виробів (33,1 млн. одиниць, або 25,2% від рівня 1990 року), причому 22,1 млн. одиниць виробів виготовлено з давальницької сировини, і вивезено за межі України.

Ми змушені продавати себе як дешеву робочу силу. За кордоном, приміром, пошити чоловічого костюма коштують 15—20 доларів, а нашим швачкам іноземні замовники-фірми платять 3—7 доларів.

Що відіє, поки що це єдиний шлях вивихання швачкої галузі. А коли говорити в цілому, то внаслідок загальної економічної кризи на межі зупинки та банкрутства опинилися майже всі швачки, взуттєві, текстильні підприємства. Інфляція «з'їдає» обігові кошти, нечувані податки

не дають змоги хоча б трохи переверстити дух і випростати плечі. А до цього додається незахищеність внутрішнього ринку, комерціалізування торгівлі й низьку купівельну спроможність більшості населення.

Є й інші не такі помітні причини, що пояснюють, чому в нас не стало свого зручного, практичного одягу, взуття, якщо рівень оснащеності багатьох фабрик на початку 90-х років був досить високий, та й нині, наприклад, взуттєвими експлуатують фірми Італії, Німеччини, Чехії. А річ у тому, що останнім часом у системі «виробництво—споживач» випала дуже важлива ланка — оптова закупівля. Реалізація того ж таки взуття торговельною фірмою «Взуття» скоротилася в десятки разів. Утворену на ринку порожнечу негайно заповнила завізна продукція часто вкрай низької якості. На руку «човникам-коробейникам» зіграла не зовсім виважена державна політика «прозорості еко-

номічних кордонів». «Зелене світло» відкриті в нас товарам з Туреччини, Китаю, Еміратів, багатьох інших країн, тоді як на складах вітчизняних підприємств накопичилося продукції на величезні суми. А коли товар не продано, то з чого ж виробництво розвиватися, як і на які кошти взагалі існувати?

Вважаю, що ринкові стосунки самі по собі все впорядкують, а попит породить пропозицію. Те, що розквуповатиметься, те й розвиватиметься. Та з'ясувалося, все це теорії, що не враховують перекося й парадокси перехідного періоду нашої економіки. Підприємства легкої промисловості сьогодні самі займаються збутом своєї продукції. Відкрито 478 фірмових магазинів. Але реалізувати все лише через мережу цих магазинів, звісно, неможливо, 95 відсотків вітчизняних товарів 1990 року збували через торговельну мережу, тепер через ринковий фонд та Укоопспілку — лише 35 %.

Оптово-промисловий ярмарок, що відбувався у грудні 1995 року в Дніпропетровську, показав незацікавленість торгівлі у співпраці з промисловістю. В ярмарку взяли участь оптові бази (колішньої фірми «Одяг» лише чотирьох областей. Сказати, що їм нічого було брати у виробників не можна, бо репрезентовані товари здебільшого нині

не поступалися завезеним, а чимось переважали імпортований ширивжиток. Та щоб закрити й розвинути свій успіх, виробникам потрібні гроші. Торгівля охоплена тим самим прагненням отримати якнайбільше за продаж, але... без патріотичних настроїв. Йі сьогодніні все одно чи ї шкарпетки продавати, аби розкуповувалися швидше. А покупець, зрозуміло, бере турецькі, що дешевші за житомирські. Якщо в гаманці не густо, то й ї думаєш не про якість, а про ціну. Але з такою «купівельною» спроможністю ми далеко зійдемо...

Виходячи з такого вочевидь несприятливого для вітчизняної промисловості становища, Мінпрому України вважає за доцільне провести Всеукраїнську нараду з участю керівників обласних адміністрацій, Міністерства зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі, Укоопспілку та керівників підприємств легкої промисловості. Потрібно спільно віднаходити шляхи розв'язання багатьох наболілих питань.

Всяляк налію те, що уряд нині звернув увагу на проблеми легкої промисловості. Ухвалено низку законодавчих актів. А щодо оптово-промислового ярмарку в Києві в останніх числах травня, то хочемо зробити його традиційним, запрошуємо колег з Росії, Білорусії, Молдови, країн Балтії. Нам справді є що показати, чим похвалитися, чим привертати увагу партнерів. Є у нас підприємства, виановані за якість продукції міжнародними нагородами. Дуже співдаємо, що рано чи пізно повернемо свою головну нагороду — визнання вітчизняних покупців. Але для цього не лише ми маємо постаратися. Уявіть собі, в повенний Франції був такий неписаний закон — купувати передусім вітчизняні товари. Кожен француз вважав це за свій внесок у справу поступу країни. Як було б чудово мати таку саму підтримку наших громадян.

Записала

Людмила МЕНЖУЛІНА.

Точка зору

Жінки стомились бути не прекрасними

В ОГНЕННО-РУДОКОСА красуня Леоніда Стеценко колись мріяла стати артисткою і навіть навчалася у музичній школі. Однак несподівано стала перукарем. З часом — майстром-модельєром. Тепер Леоніда щиро вірить, що кожна жінка — артистка принаймні у душі, а кар'єрою її завжди можна «вигорішити».

— Коли моя приятелька повернулася з Франції, — розповідає Леоніда, — то відразу прийшла і «відкрила» мені очі: «Ніло, з твоїми руками і талантом ти б у Парижі озолотилася! Увлешся, пішла я там до перукарні зробити зачіску — і

плакала за своїм волоссям так за витраченими намарно франками».

Ми довго у своїй «Красуні» сміялися з «парижанки», а потім, обвісивши поглядами облуплені стіни, потріскавши підлогу, «печерні» феєї перукарні, засумували. З чого нам сміятися? Адже наші майстри, котрі за кордоном працювали у найфешенебельніших салонах, тут одержують по 4 мільйони карбованців. Чаклюють у пристосованих приміщеннях, дихаючи хімікатами, пилком, «заробляючи» собі профболячки: алергію, варикозне розширення вен, дерматити. Я б на місці наших законодавців привіряла б за шкідливістю умов праці перукарів до працівників хімічних підприємств.

Є й інша особливість перукарського сервісу. Щоб купити собі добрі інструменти, фен, хімічні препарати, майстер змушений правдами і неправдами заробити собі «ліви» гроші. Ясна річ, на зачісках же ніхто у нас не збагатився, а приниження і сорому пережито на кілька життів.

Часто у нас запитують: чому ваша перукарня не приватизується? Що на це сказати? Ми не проти приватизації. Навпаки — всіма руками за. Але хто візьметься за обшарпані приміщення, хто вклав свій капітал, заздалегідь знаючи, що сфера послуг великих достатків швидко не принесе? Хто витримає державний «бійний» рекет у вигляді податків і недержавних, «чорний»? Поки що у нашому 300-тисячному місті немає жодної приватної перукарні. І, схоже, це не скоро з'явиться. А так хочеться, щоб наші чудові жінки мали охайні, красиві зачіски, добрий настрій.

Записала Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

Новації

«009» знає все

НАПРИКІНЦІ минулого року в Харкові з'явилася незвичайна телефонна інформаційна служба «009». Звісно, небагато часу — і сьогодні ділові кола міста, дрібні комерсанти та й більшість харків'ян майже забули, як гортати телефонний довідник у пошуках необхідної інформації.

Нова інформаційна телефонна служба не стала копіювати стиль традиційного телефонного довідкового бюро «09», а знайшла своє місце під сонцем. Наврешті телефонний номер «009», кожний харків'янин чи гість міста може тепер одержати повну і, що важливо, вичерпну відповідь не тільки на запитання, де, зручно, якісно і недорого можна відремонтувати взуття, телевізор чи пральну машину, а й вирішити будь-яку незвичайну проблему. Наприклад, як захистити авторське право, знайти ділового партнера або. Крім того, за півроку нова інформаційна служба «навчилася» давати й корисні поради.

Якщо на «09» дають лише довідки про телефони і адреси підприємств та установ, які є в будь-якому телефонному довіднику, то нове бюро підказує не тільки, куди

можна телефонувати і бігти, але й поради, як найзручніше це зробити. Скажімо, ви зіпсували дорогий костюм. Фірма називає вам кращий майстер міст у цій справі. Або ви пошкодили старовинний меблевий гарнітур. До ваших послуг — найкращі столярі. Причому, вам гарантують, що робота буде виконана якісно і в обумовлені строки. Але і це ще не все. Спеціалісти фірми заочно знайомлять вас із виконавцем вашого замовлення, дають про нього чи його підприємство найрізноманітнішу інформацію, називають вартість послуги чи ціну на той чи інший товар. Правда, не всі ще підприємці надають такі відомості в базу даних «009», але згодом, як мене запевняли, буде усунено і цей недолік.

Усю інформацію телефонна служба «009» дає безкоштовно. Кожний телефонний дзвінок обов'язково фіксується, аналізується, що дозволяє вивчати попит населення на нові товари і послуги, більш повно формувати базу даних, а разом з цим і підказувати підприємцям, в якому напрямку раціонально поширювати свій сервіс.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Досвід

Квартира на замовлення? Це реально

ЛЬВІВ'ЯНИ добре знають аббревіатуру «ТІС» — (теоретична інформація, світ). Колишнє мале підприємство з такою назвою переросло в акціонерне товариство, головним напрямком діяльності котрого є будівельна справа. Свого часу президент АТ «ТІС» Микрослава Завойко відгукнувся від «піонера» приватизації — АТ «Концерн Електрон».

Інтуїція його не підвела. Приватизовані шляхом «колективізації» державні монстри уже показали свої мінуси, Микрослава Завойко робить бізнес таким чином, щоб справа якнайменше залежала від настроїв, симпатій чи антипатій або від політичних мотивів, які, не секрет, часто-густо «роблять погоду» в структурах із колективною власністю. Микрослава Завойко сам тримає контрольний пакет акцій АТ і персонально відповідає за його стратегію, тактику і перспективи його розвитку.

Нині «ТІС» дає львів'янам реальний шанс для розв'язання житлової проблеми. Невеликий мобільний колектив — 70 чоловік — спроможний робити те саме, що й великі будівельні «кити», але швидше, краще і за доволі високої оплати праці робітників — від ста доларів і більше. «ТІС» сам себе інвестує: розпочинає будівництво, а вже потім пропонує послуги населенню. Претендент на житло спочатку вносить 50 відсотків від його вартості, а згодом, під час будівництва, по п'ять відсотків щомісяця. Перший будинок — у житловому масиві Сихів уже заселено, другий, те подібний від центру, буде зведено до кінця цього року. Квартири можна планувати і облаштовувати (в технологіч-

них межах проекту) так, як цього хоче замовник. Одному до вподоби традиційна малярка, іншому — шпалери або дерев'яні панелі. Немає проблем! Тим паче, що відносина власності АТ «ТІС» став Червоноградський деревообробний комбінат. Микрослава Завойко показав мені чудове двоповерхове помешкання загальною площею 140 кв.м. Тут є навіть сауна. А з огляду на те, що у Львові воду подають лише вранці і ввечері, передбачили бак-накопичувач із автономним підгрівом води. «ТІС» пропонує будь-які матеріали і устаткування, аж до американської сантехніки, випущеної найпотімлянішій технології. Наприклад, найбільш часом виготовляється новий тип вікон — з герметичними окладними рамами. Той, хто «володіє акціями «ТІС», має шанс виграти квартиру.

Серед стратегічних проектів «ТІС» — спорудження великого сучасного бізнес-центру, будівництво якого уже розпочалося, а нині тривають переговори з потенційними партнерами-інвесторами. «ТІС» прилучається до розв'язання загальноміських проблем. Разом із німецькою фірмою займатиметься замінюванням підземних комунікацій новітнім методом. Металеві труби, що раз у раз виходять з ладу, буде замінено на пластмасові.

Микрослава Завойка та його колег не обминають проблеми живиння, які хвилюють нині всіх підприємців, однак «ТІС» заклад надійний фундамент соціального оптимізму. І не лише для себе. Відомий у Львові місяць фінаanse видання книг, підприємств різні: культурологічні акції.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Запитання рубка!

КОЖЕН зрозуміє розпач Любові Гончарової: те, на що вона покладає краєць свого життя, тепер розвалюється. А Любов Михайлівна отримувала від своєї роботи задоволення, бо вважала, що причетна до творення дуже необхідної людям сфери обслуговування.

Парадокс полягає навіть в іншому: жінка згодна, що нині сфера для дієсно має спиратися зовсім на інші, ніж досі, засади, однак їй невтямки, чому так незугарно здійснюється «перевбудова».

В обласному управлінні Любов Гончарова майже двадцять років керує відділом, котрий якраз і займався організацією мережі цього обслуговування. Були роки, коли в містах виростали нові мікрорайони, і доводилося «битися», щоб, перш ніж заселялися будинки, тут відкривали ательє мод, хімчистки, перукарні, пральні комбінати, всілякі ремонтні майстерні. А в сільській місцевості тоді створювали районні комбінати послуг із філіями і комплексними приймальнями пунктами.

Нині на селі лише в райцентрах уціліли підприємства нашої служби. У містах жек третина їх припинила існування, — говорить Любов Михайлівна, — але і цілілим не позаздриш: вони ледь живують.

Підозрювати, наче у наших людей відпали нагальні потреби в багатьох послугах, підстав немає.

А ти сам собі офіс?

А занепад сфери побутового обслуговування пояснюється лише однією причиною: непродуктивністю і безвідповідальністю її комерціалізацією та роздержавленням. Звичайно, це не державний клопіт — прищипити гудзика чи підбавити каблучки. Та державне завдання — забезпечувати всі умови, аби побутовик не потерпів від утистики, а цього якраз і не сталося.

Комерціалізувавши та децентралізувавши «Ремвзуття», «Ремпобтехніку», «Індпошмита», держава прирекла побутовиків на вимиріння. Бо утримувати самостійно хімчистку або пральню можна, лише безжовко піднімаючи ціни.

Я побував у кількох хімчистках, пральнях і на підприємствах кошидних «Ремпобтехніки». Її центральний офіс три останні зими не опалюється — нікому не потрібен.

Гадаєте, — спитав майстер малого підприємства за ремонту холодильників Анастасій Оніщенко, — у людей сьогодні побутова техніка не псується? Та квартири багатьох давно перетворилися на завалища непрацюючих машин, але коли народ дізнається, скільки треба платити за ремонт, лагодити відмовляється.

Звичайно, є деякі перукарні, що пропигають, окремий стоїть авторемонтний сервіс. Наразті, це деякі ательє індпошмита одягу спинаються на ноги. Я надідав одне, в минулому престижне і для «вирбаних» замовників. Тепер воно раде кожному відвудахувачі, та їх не густо. Бо

загалом наше населення дружно перейшло зараз на «прогресивний» метод самообслуговування. Сам ший, сам латаю, сам голюся й сам наю. Знову в ціні чоловіки, які на всі руки мастаки, так само і жінки, котрі шийть і плетуть.

Про Любов Гончарову з обласного управліньського комітету я загадав не випадково: у неї є достоту конструктивні пропозиції. Вона міркує, що держава мусить мати свій бізнес-план збереження сфери обслуговування. Для цього слід відкрити «елітні» послуги, які по кишені тільки заможним. І бодай частково поки що дотувати або хоч заохочувати низькими податками види послуг, приватних у тому числі, які користуються найбільшим попитом у населення.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

КУРСИ ВАЛЮТ	КУПІВЛЯ		ПРОДАЖ	
	USD	DM	USD	RUR
Харків	186	123	188	126
Сімферополь	185—186	116—119	35—36	187—188
Полтава	185	120	33,5	125
Херсон	186	120	35,5	125

Наша адреса:

Київ-21, Кловський узвіз, 9/2.

Тел.: 294-79-96, 294-85-49, 294-82-22.

Факс: (044) 294-81-03.

Телекс: 631250 ALINA SU.

Ліцензія НБУ № 32.

1. Великий банк — ДОБРЕ?!
2. 4 роки бездоганної роботи: жодної затримки платежів — ДОБРЕ?!
3. Операційний день до 18 години і навіть пізніше — ДОБРЕ?!
4. Ліцензія на всі види банківської діяльності — ДОБРЕ?!
5. Філії і відділення в більшості великих міст України — ДОБРЕ?!
6. Кореспондентські рахунки в найбільших банках світу — ДОБРЕ?!
7. Банківська таємниця не на словах, а на ділі — ДОБРЕ?!
8. Щире й турботливе ставлення до клієнтів — ДОБРЕ?!
9. Миттєва конвертація — ДОБРЕ?!
10. Оперативне вирішення будь-яких законних доручень клієнтів — ДОБРЕ?!
11. Анонімні рахунки у валюті — ДОБРЕ?!
12. Індивідуальне зберігання цінних речей клієнтів — ДОБРЕ?!

**Ми вважаємо, що добре,
і намагаємося зробити
ще краще!!!
А як вважаєте Ви?**

Інформація про відкриті передплату акцій акціонерного товариства відкритого типу «Нептун»

1. Характеристика емітента

Акціонерне товариство закритого типу «Нептун», скорочена назва АТ «Нептун» (Україна, Житомир, вул. Маршала Рибалка, 18-а).

АТ «Нептун» зареєстроване рішенням Житомирського міськвиконкому № 724 від дев'ятого грудня 1993 року.

Предметом діяльності товариства є будівництво, ремонт, обслуговування, експлуатація та проектування об'єктів водопостачання, а також інша діяльність для задоволення потреб замовників і товариства.

Фінансові результати діяльності товариства за два роки з моменту створення характеризуються такими даними:

№ п/п	Найменування показників	Одинична виміру	1994 рік	1995 рік
1	Чисельність працівників	чол.	102	99
2	Прибуток балансовий	млн. крб.	4060	17233

№ п/п	АКТИВ	на 01.01.1994 р.	на 01.01.1995 р.	на 01.01.1996 р.
I	Основні засоби та інші позаборотні активи	551	21420	20193
II	Завпаси і затрати	398	1969	13538
III	Грошові кошти і розрахунки	423	2827	15704
IV	Збитки минулих років і звітного року	—	—	—
	Баланс	1372	26216	49435

№ п/п	ПАСИВ	на 01.01.1994 р.	на 01.01.1995 р.	на 01.01.1996 р.
I	Джерела власних та притриманих до них коштів	1106	23133	31995
II	Довгострокові пасиви	—	—	—
III	Розрахунки та інші пасиви	266	3083	17440
IV	Баланс	1372	26216	49435

Статутний фонд АТ «Нептун» на момент прийняття рішення про відкриті передплату на акції товариства становить 19800000000 крб. і повністю сплачений.

Дані про керівних працівників: Голова Правління — Мелешко Олександр Васильович, інженер-будівельник, закінчив Київський інженерно-будівельний інститут в 1984 році.

Головний бухгалтер — Войналович Галина Олександрівна, економіст, закінчила Тернопільський фінансово-економічний інститут в 1979 році.

2. Опис ділової активності емітента

АТ «Нептун» здійснює будівельно-монтажні роботи на спорудженні об'єктів водоснабження, водопостачання, підприємств агропромислового комплексу та інших замовників. Крім того товариство здійснює ремонт, обслуговування та експлуатацію систем і окремих об'єктів водопостачання, а також виконує інші пов'язані з основним напрямом роботи. Товариство укомплектоване необхідними спеціальними будівельними механізмами, транспортом, має власне допоміжне виробництво та кваліфіковані кадри для виконання спеціальних робіт. Своєю основною діяльністю товариство здійснює в Житомирській і Вінницькій областях. Обсяг виконуваних робіт за три останні роки становить 1993 рік — 1399 млн. крб., 1994 рік — 9424 млн. крб., 1995 рік —

59097 млн. крб. Попит на послуги товариства значний, але задоволення його стримується відсутністю в товариства необхідних власних об'єктів коштів та неможливістю більшості замовників здійснювати інвестиції регулярно протягом року.

3. Дані про емісію цінних паперів

Загальними зборами акціонерів від 16 березня 1996 року, протокол № 5, прийнято рішення про збільшення Статутного фонду товариства та перетворення його в акціонерне товариство «Нептун» відкритого типу шляхом відкритої передплати акцій товариства з одночасною зміною їх номінальної вартості. Метою використання залучених від

відповідності зі Статутом, отримання частини прибутку (дивидендів) від діяльності товариства, першочергове придбання акцій нових випусків та інших цінних паперів, отримання вартості частини майна у разі ліквідації товариства, пропорційно вартості своїх акцій. Власники привілейованих акцій права управління товариством не мають, а на зборів акціонерів беруть участь з правом дорадчого голосу. Визначення кворуму на зборах акціонерів проводиться без врахування привілейованих акцій. Привілейовані акції мають фіксований розмір дивидендів — 6,5 відсотка річних та переважне право під час розподілу коштів в разі ліквідації товариства.

Розміщення акцій цього випуску здійснюється шляхом вільної відкритої передплати серед юридичних та фізичних осіб кількістю 10200 штук та обміну на акції товариства попередніх випусків кількістю 19800 штук. Обмін акцій попередніх випусків на акції цього випуску здійснюється згідно з письмовою заявою акціонерів у співвідношенні 100 до 1. Акції попередніх випусків обмінюються на привілейовані акції цього випуску з дотриманням таких умов: акції серії АН обмінюються на привілейовані в обов'язковому порядку, якщо на те буде бажання власника, акції серії БН обмінюються на привілейовані, якщо на те буде бажання власника, за окремим рішенням Правління товариства. Право придбання привілейованих акцій мають також особи, які в ході відкритої передплати придбали пакет акцій загальною номінальною вартістю не менше як 200 мільйонів карбованців. Передплата акцій проводиться за адресою: Україна, Житомир, вул. Маршала Рибалка, 18-а протягом двох місяців, з 25 червня по 25 серпня 1996 року, через місяць після опублікування цієї інформації в газеті «Голос України» або «Урядовий кур'єр».

Оплата акцій здійснюється грошовими коштами на основі відкритого договору з товариством, який надсилається, згідно з письмовою заявою осіб, що виявили бажання придбати акції. Особам, які перерахували кошти для придбання акцій видається тимчасове свідоцтво, яке підлягає заміні на акції товариства після реєстрації їх випуску. Придбання акцій здійснюється за ринковою вартістю. Реалізують ці пакети загальною номінальною вартістю не менше як для юридичних осіб — 50 млн. крб., для фізичних осіб — 10 млн. крб.

Акціонери товариства мають право на першочергове придбання акцій за номінальною вартістю протягом 20 днів з початку передплати.

Розміщення акцій здійснюється товариством. Послугами посередників товариство не користується.

Особ, які уклали договір на придбання акцій, вносять кошти на розрахуноків рахунок 467757 в ОПЕРО АК АПБ «Україна» Житомира, МФО 311012, ЗКПО 05465637.

У випадку перевищення фактичної передплати над заявленим розміром, надлишкові кошти повертаються особам, які їх перерахували останніми, протягом двадцяти днів з моменту закінчення передплати, якщо зборами акціонерів не буде прийнято

рішення про випуск акцій в розмірі фактичної передплати. У випадку недосягнення фактичної передплати до запланованого розміру Статутний фонд товариства збільшується на фактично сплачений розмір відкритої передплати.

Акції товариства можуть передаватися їх власниками у власність іншим юридичним чи фізичним особам за умови, що кількість акцій, які знаходяться у власності одного акціонера не перевищує 15 відсотків від загальної кількості акцій в статутному фонді товариства. Передача акцій їх власникам іншим особам здійснюється шляхом внесення відповідних записів до реєстру акцій товариства щодо письмової заяви власника. У разі передачі акцій товариство надає відповідний письмовий документ, який підтверджує передачу акцій однією особою іншій.

Товариство може викуповувати випущені і розміщені акції за номінальною або розрахунковою вартістю в межах і цілях, які визначаються Статутом товариства. Привілейовані акції викуповуються товариством протягом двох місяців з дня подання відповідної заяви про це власника акції. Викуп акцій припиняється з моменту прийняття рішення органами управління товариства про розгляд питання реорганізації чи ліквідації товариства. Власники акцій серії АН і БН, які не обміняли їх на акції серії АН і АПН у термін, встановлений для відкритої передплати повертається номінальна вартість належних їм акцій до першого січня 1997 року. Акції попередніх випусків, які не обміняли на акції цього випуску у встановлений термін, подальшому обміну не підлягають і права голосу на зборах акціонерів не мають.

4. Дані про перелік і результати попередньої емісії цінних паперів

З моменту створення, акціонерне товариство «Нептун» здійснило дві емісії акцій шляхом першого і додаткового випуску акцій. Всі акції першого і додаткового випуску розміщено.

Перший випуск акцій здійснено в кількості 66000 акцій серії АН під номерами від 000001 до 066000, номінальною вартістю 10000 карбованців кожна. Загальний обсяг першого випуску становить 660000000 карбованців. Всі акції — прості іменні.

Додатковий випуск акцій, у зв'язку з індексацією балансової вартості основних фондів, здійснено в кількості 1914000 акцій серії БН під номерами від 000001 до 1914000 номінальною вартістю 10000 карбованців кожна. Загальний обсяг додаткового випуску акцій становить 19140000000 карбованців. Всі акції — прості іменні. У власності керівних працівників знаходяться 75840 простих іменних акцій, що становить 3,81 відсотка статутного фонду товариства.

5. Фактори ризику,

які необхідно враховувати у разі придбання акцій: нестабільність діючого законодавства, подальше погіршення інвестиційного клімату в державі.

Арбитражний суд Донецької області (340105, Донець, 6, Пушкіна, 34) возбудило дело № 4Б-4-20 о банкротстве Общества с ограниченной ответственностью «АЛББА».

Юридический адрес: 340117, Донець, ул. Жарикова, 15, расчетный счет № 467474 в КБ «Капитал».

Претензии возможных кредиторов и заявления санаторов принимаются на протяжении месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражний судом Донецької області (340105, Донець, бульвар Пушкіна, 34) возбуджено дело № 6-2/10 о банкротстве общества с ограниченной ответственностью «Сталькер» (340038, Донець, ул. Вельяминова, 17, р/с 467991 в АК АПБ «Україна», г. Маринка Донецької області).

Претензии кредиторов принимаются на протяжении месяца со дня опубликования этого объявления.

Арбитражний суд Рівненської області (266023, Рівне, Відицька, 10) порушує справу № 3/286 про визнання банкрутом приватного підприємства фірми «Анол», юридична адреса: Рівне, Замкова, 22-а, р/р 346830 в УСБ м. Рівне МФО 333012.

Претензії кредиторів приймаються в місячний строк з дня опублікування оголошення.

Jan & Co
GoldStar
 Panasonic TEFAL
 SHARP Moulinex
 PHILIPS Roadstar

ДИЛЕР В СТРАНАХ БАЛТИЙ,
 БЕЛОРУСИИ,
 УКРАЇНІ
 І МОЛДОВІ

ОФИЦІАЛЬНИЙ ДИЛЕР
GoldStar в ЛІТВЕ

торговий центр Jan & Co

Офіс: Едмунда 30, Вильнюс 2040, Литовська Республіка

Факс: (8-212) 45 41 76, 25 34 53

Тел.: (8-212) 25 05 12, 25 05 27, 25 05 70

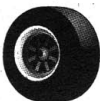
ОПТОВАЯ ПОСТАВКА ТЕЛЕ, АУДИО И ВИДЕО ТЕХНИКИ
 ПО САМЫМ НИЗКИМ ЦЕНАМ В РЕГИОНЕ, ПРЯМО ОТ ПРОИЗВОДИТЕЛЯ
 МИНИМАЛЬНАЯ ПАРТИЯ - 20 000 USD

Вперше! Передплата «Митної газети»!

Єдине в Україні спеціалізоване видання з питань митної справи та зовнішньоекономічної діяльності.

Індекс видання — 40136, т/ф: (0322) 64-29-70.

Організація реалізує со склада в г. Дніпропетровськ

ШИНЫ
 І АККУМУЛЯТОРИ
 для грузовых и легковых автомобилей,
 сельхозтехники, погрузчиков и мотоциклов.
 Самовывоз и вагонные поставки.

Тел.: (0562) 44-00-44, 44-54-48; факс 44-24-06.

Утерянное свидетельство о регистрации общества с ограниченной ответственностью «С. І. ЛТД» № 21639203, выданное исполкомом Печерского райсовета г. Киева 08.08.94, считать недействительным.

В інформації про п'ять емісію акцій АБ «Синтез» допущена помилка. Статутний фонд банку становитиме 125 000 000 000 (сто двадцять п'ять мільярдів) крб.

EUROPEAN DRINKS S. A.

Самый крупный производитель в Центральной и Восточной Европе предлагает:

— натуральные пастеризованные соки в асептических пакетах Tetra Pak 0,2 л с соломкой (0,13 \$): апельсиновый, Tutti Фрутти, яблочный, ананасовый, клубничный и другие.

В 1 л пакетах (0,31\$): апельсиновый, Tutti Фрутти, яблочный, клубничный, малиновый, черешневый, киви.

— минеральную воду и газированные натуральные соки в бутылках PET 0,5 л и 2 л.

Минеральную воду Wonder Spring — 0,5 л (0,16\$) и 2 л (0,36\$).

Натуральные газированные соки розового грейпфрута — Фрутти Фреш, апельсиновый — 0,5 л (0,20\$) и 2 л (0,48\$).

Звоните нам сейчас, не пожалеете! Цены очень выгодные! Факс завода.

Тел. (04059) 131495; факс (04059) 470005; 136472; 475484.

Український центр правничих студій української правничої фундації
 при Київському Національному університеті ім. Тараса Шевченка

оголошує набір слухачів для навчання за програмою
**«Право інтелектуальної власності» з наданням кваліфікації
 «Спеціаліст у галузі права інтелектуальної власності»
 (патентознавець)**

Програма підготовки спеціалістів відповідає вимогам щодо спеціальної освіти в галузі охорони інтелектуальної власності, одержання якої необхідне для складання кваліфікаційного іспиту на право займатися діяльністю патентного повіреного.

Програма підготовки здійснюється за сприяння Державного патентного відомства України та Державного агентства України з авторських та суміжних прав.

Програмою передбачено викладання правових дисциплін (цивільне, цивільно-процесуальне право, арбітражний процес, міжнародне приватне право, нотаріат), професійно орієнтованих курсів (авторське право та суміжні права, право промислової власності, передача технологій та ліцензування).

Програма розрахована на слухачів, що мають вищу освіту або навчаються на 4–5 курсах вищих навчальних закладів, адвокатів, правників, які працюють у приватних чи державних організаціях та установах і вирішують питання щодо комерціалізації інтелектуальних цінностей, захисту авторських прав (винаходи, товарні знаки, комп'ютерні програми, перепилення недобросовісної конкуренції, охорона комерційної таємниці, ноу-хау, захист прав організацій індустрії видовищ, видавничих фірм та ін.).

Строк навчання — 10 місяців.

Форма навчання — очно-заочна (навчання увечері).

Кваліфікація «Спеціаліст у галузі права інтелектуальної власності» надається слухачам, які успішно закінчили курс, склали державні іспити, захистили дипломну роботу.

Початок навчання: для першого потоку — 10 червня (установча сесія), другого потоку — 20 вересня 1996 р. Навчання платне. Оплата після зарахування.

Український центр правничих студій є структурним підрозділом Київського національного університету ім. Тараса Шевченка і працює на базі Інституту міжнародних відносин.

Для вступу на навчання потрібно:

— подати аплікаційну форму (надається у Центрі);

— представити копію диплома про вищу освіту та додатків до диплома або завіскової книжки (для студентів);

— пройти співбесіду.

Документи приймаються у Центрі до 1 червня (перший потік) та до 1 вересня (другий потік) з 10.00 до 15.00 щодня, крім вихідних.

Адреса: 252119, м. Київ, вул. Мельникова, 36/1, Інститут міжнародних відносин, ауд. 435, зупинка тролейбуса № 16, вул. Пугачова, тел. 211-44-43, 211-44-52.

ПОРШНЕВАЯ ГРУППА

(штырь, поршень, пальца, кольца)
 для грузовых, легковых автомобилей,
 тракторов и сельскохозяйственных
 отечественного производства

**ПЛУНЖЕРНЫЕ ПАРЫ,
 РАСПЫЛИТЕЛИ, ФОРСУНКИ**
 для дизельных двигателей

Обработка и отгрузка за 10 минут
 «ЗВО» г. Киев, ул. Углича, 43 (9.00-17.00)
 Тел.: (044) 452-12-15, 460-91-95

Предприятие «Днепрогормцентр»
 реалізує со склада в Дніпропетровськ

АВТОШИНЫ

для грузового, легкового
 и с/х транспорта.

Тел.: (0562) 78-69-07, 78-69-06.
 Тел./факс (0562) 78-46-93.

Українська Правнича Фундація

**Ukrainian
 Legal Foundation**
 оголошує конкурс
 на заміщення вакантної
 посади бухгалтера

Вимоги до претендентів:

вища фахова освіта;
 досвід роботи не менш як 5
 років;

уміння працювати на комп'ю-
 тері;
 бажане знання англійської
 мови.

Заяви та короткі відомості
 про себе надсилайте за адресою:
 м. Київ-33, вул. Саксаганського,
 41, Українська Правнича Фун-
 дація. «На конкурс».

Термін конкурсу — два тижні
 з дня публікації оголошення.

Організація реалізує по доступним ценам

- ☒ набивки сальниковые;
- ☒ шнурки и ткани асбестовые;
- ☒ парониты;
- ☒ фторопласт;
- ☒ оборудование для газовой резки и сварки.

Тел./факс (04868) 6-00-56.

Арбитражный суд г. Севастополя
 (335008, пл. Восставших, 6) возбудил дело
 № 021/4 о банкротстве ООО СНП
 «Информтехника». Юридический адрес:
 г. Севастополь ул. Ген. Острякова, 52,
 р/счет 4467505 в Укрсоцбанке МФО
 324195.

Претензии кредиторов и заявления са-
 наторов принимаются в месячный срок со
 дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Чернівецької області (274000, м. Чернівці,
 вул. О. Кобилянської, 14) ухвалою від 06.05.96 року порушив
 справу № 2-257-32/Б про банкрутство малого підприємства
 «Надія» (м. Чернівці, вул. Благосова, 1) р/р 468116 в Черні-
 вецькій дирекції АК банку «Україна» МФО 356174.

Кредитори та можливі санатори можуть звертатися до ар-
 бітражного суду протягом місяця з дня опублікування цього
 оголошення.

Арбитражный суд г. Севастополя
 (335008, г. Севастополь, пл. Восставших,
 6) возбудил дело №047/6 о признании
 банкротом Совместного производствен-
 но-коммерческого предприятия «Эла-
 дея». Юридический адрес: 335006, г. Се-
 вастополь, ул. Косарева, 5—1, р/с
 000468087 в СИНК-банке г. Севастополя,
 МФО 324399.

Селянська спілка ім. Б. Хмельницького реалізує
 склорозсіювач до світильника НСПО-3х6
 власного виробництва.

Звертатися за адресою: 283158, Тернопільська область,
 Бережанський район, с. Рогащин.

Звертатися за телефоном 3-33-71, код 8-03548. Факс 2-13-28.

Арбитражный суд Луганской области
 (348000, Луганск, пл. Героев ВОВ, 3-а)
 20.03.1996 г. возбудил дело № 60/10-6 о
 банкротстве АТКП «Лугань». Юри-
 дический адрес: Лисичанск, ул. Энергети-
 ков, 1, расчетный счет № 000642305,
 МФО 304416 в отделении Проминве-
 стбанка Лисичанска.

Арбитражный суд Донецької області (340105, м. Донецьк,
 бульвар Пушкіна, 34) порушив справу № 5/4-186 про банкрут-
 ство фермерського господарства «Ручо» (юридична адреса: До-
 нецька область, Слов'янський район, с. Торцев, вул. Молодіжна,
 12), розрахунковий рахунок 641102 в Слов'янському відділенні
 Укрсоцбанку, МФО 334226.

Претензі кредиторів та заяви можливих санаторів приймають-
 ся протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Легенди й дійсність

«УКРАЇНА КИШИТЬ АВСТРІЙСЬКИМИ ШПИГУНАМИ»

Приміщення, в якому збирався київський інтелігент, розташоване на Володимирській, 42. Тут нині працює видавництво «Дніпро». На стіні (так високо, що не кожен і прочитає) — меморіальна дошка.

«Нелегка річ була тоді відкрити клуб».

Коли при нім стояв прикметник — український...

Тоді клубу голова, що жив на Маріїнській,

Складав марш на радіошах...»

Максим Рильський у поемі

85 років тому в Києві діяв «Український клуб»

«Мандрівка в молодість» (1944) цими рядками увічнив натхненника створення «Українського клубу» Миколай Лисенка. З іменем видатного композитора пов'язана діяльність цієї мистецької спілки, що пропрацювала чотири роки (1908–1912). У клубі діяли різні секції: бібліотечна, літературно-драматична, лекційна, музично-хорова. Сюди приходили мати Лесі Українки Олена Пчілка, поет Олександр Олесь, виступали М.

Садоский та актори його театру. У квітні 1909 року клуб відвідав Іван Франко. Гостями спілки були також Леся Українка та Михайло Коцюбинський.

Словом, поряд із Золотими воротами в дореволюційному Києві діяв цікавий культурний осередок. Добре було, коли б такі клуби відкривали й сьогодні і не лише в столиці України, але й у великих та малих містах нашої держави.

Існує думка, що закриття спілки коштувало життя Миколай Лисенку, який близько до серця брав усе, що було пов'язане з розвитком національного культурного життя в Україні, боляче сприймав царські заборони та присилує жити московським чиновникам різних «вірогідних малоросів».

Один з них, українофоб п. Савенко з монархічної газети «Київлянин», яка була тісно зв'язана з чорносотенним «Союзом руського народу», дописався до того, що твердив, нібито «Україна кишить австрійськими шпигунами, що на кордоні вже стоїть австрійське військо, готове

схочвилі напасти на Росію й відбити Україну» тощо. Цікаво, що в багатьох тодішніх опусах п. Савенка — ті самі нотки й настрої, які притаманні деяким винішнім київським газетам та засобам масової інформації. Через доноси п. Савенка та таких, як він, царський уряд заборонив 1911 року відзначати в Києві 50-річчя смерті Тараса Шевченка. На жаль, російські шовіністи та їхні київські прибічники досягли свого — «Український клуб» було закрито. Як виявилось, назажди.

Публікуємо збірку дитячого колективу «Українського клубу». Перша (ліворуч) — донька письменниці Людмили Старицької-Черняхівської Вероніка, знищена в Томському політехнічному центрі (праворуч) стоїть Грина Степаненко — майбутня актриса й перекладачка, яка теж зазнала нелегких випробувань у часи сталінщини, у першому ряду крайній (праворуч) сидить син сестри Лесі Українки Ольги — Михайло Кривинюк, якого теж не обминула гірка чаша долі.

Олег МАРТУСЬ.

УВАГА: КОНКУРС!

«Люблю конкурси. Особливо мені сподобався останній конкурс на кращий підпис до знімка у 31-му номері вашої газети за 19 березня», — написала нам тринадцятирічна Яна Бойко з Слов'янська Донецької області. — Газету ми читали всією сім'єю, я тільки не подивилася, відразу сказала: «Консіліум!» Тато сказав: «Сюбразим на трохи». А мама розсудила по своєму: «А третій заєць лийший!» То хто з нас правий?

Тарас Ахман з Червонограда: «Цуцена, лоша і пес на подвір'ячку міркують: чом господар не частує, не дає всім трьом сніданок — кістку, молоко, овес?»

Галина Кийко з Жовтих Вод Дніпропетровської області: «Скільки, ліви загнали правих у п'ятий кут».

А. Криничка з села Косківці Шепетівського району Хмельницької області: «Добрий день! Це боро знахідок? Учора мій господар загубив свої каші, ось вони, можна їх забере?».

Гамарі Кисаєл з Кривого Роту: «Наш хазяїн отакаєт, нікого не приймаєт. Охраняєм я і Грол. Ты зачєм к нему пришеє?».

А. Р. з Лебедина Сумської області: «А ти скажи «гавгав», тоді, може, тебе й погодують».

Ганна Іванова з Горлівки Донецької області: «Каждай пес вам скажєт смєлєс такий смєрт' — это делє!».

Людмила Триханова з Киселевки Катеринопільського району Черкаської області: «Дивися синку, як вартувати треба, а ти, доки я живий. А ти, друже, спочатку кошта витри, перш ніж зайти».

Володимир Бренчак з Львова: «Засідання комісії з питань охорони природи».

Петро Коваленко з Андрушівки Житомирської області: «Дружєя розмова, хоч і різна мова».

Георгій Романушко з Києва: «Ребєтє! Давайте житє дружнє!».

А які підписи ви запропонуєте до цього знімка? Пишіть, надсилайте свої знімки, цікаві пропозиції.

Фото ПЕЧКОВСЬКОГО. Донецьк.

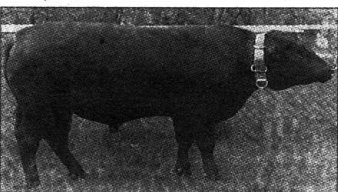
Смачного!

Крученики вольнянські

М'ясо нарізати шматочками, відбити, посолити, поперчити. На середину кожного шматочка покласти кубик сала й трохи часнику. Згорнути рулетом, обжарити на сковороді, скласти в кастрюльку і довести до готовності в духовці.

М'ясо «Сніжок»

М'ясо нарізати шматочками, відбити, посолити, поперчити і вкласти на деко, змащене жиром. На м'ясо покласти шарами дрібно посічений часник, нарізану тонкими півкільцями цибулю, картоплю, пошатовану соломкою, посолити, залити майонезом, посипати тертим твердим сиром і запекти в духовці.

Гуляє виграш понад Турією

(Початок на 1-й стор.).

Одне з найкращих господарств Волині — колгосп «Україна» Ковельського району — ось уже п'ять років спеціалізується на розведенні тварин нової волинської м'ясної породи. Тварини неабиякні до кормів, стійкі до різних захворювань, маса тіла в них наростає за рахунок м'язової тканини, а не жиру. Сьогодні у господарстві — 500 голів молодячої великої рогатої худоби нової породи.

Для передплатників газети «Голос України», який витрає наш приз, ми дамо одного з найкращих бичків, — сказана голова колгоспу Софія Пашко по дорозі в заплаву Турію, де випасється молодик. — Можемо замінити бичка на племінну телушку. Торік ми продали 40 голів таких телушок. Цього року плануємо реалізувати не

Радіостанції, слюнные системы радиосвязи с подвижными объектами с радисудом дешифрования до 100 км, производства корпорации «Motorola»

А также комплектующие радиосистем фирм «Sigma», «Cerwave», «Zetron», «Selection» и «Algon».

Оборудование поставляется и регистрируется на условиях «под ключ» официальным дистрибутором корпорации MOTOROLA в Украине Украинско-Швейцарским совместным предприятием

admerca AG
т./ф. (044) 269.46.16

Приглашаем дилеров и агентов в регионах. Сильный призовой фонд для клиентов. В Киеве Работает первая абонентская радиосеть общего пользования.

Лицензия Министерства связи № 520 от 18.09.1995

НАВЕДИТЕ ПРОЧНЫЕ МОСТЫ

менші як 30 голів бичків м'ясної породи і 40 телушок по 200–250 кілограмів кожної. За домогеністю можемо обмінювати тварин на цукор, борошно, м'ясо, пилотеріали.

Колгосп уже багато років спеціалізується на виробництві молока й м'яса. На сто гектарів тут виробляють по 165–170 центнерів молока і 130 центнерів м'яса. Насиченість поголів'я — 143 голів великої рогатої худоби і 43 корови на сто гектарів сілоспоживчів — найвищий в області. Тут на практиці довели, що тваринництво — галузь прибуткова.

— Маємо худобу — маємо гроші. Особливі надії покладаємо на розведення і вирощування худоби м'ясної породи, — ділилася планами Софія Овсініна. — Хочемо, щоб до 2000 року велика рогата худоба нашого господарства відповідала стандартам волинської м'ясної породи. Це, віримо, наш виграш. Як у світі? На чотири м'ясні тварини — одна молодняк. Щогой і притягнемо. В наступні три роки зменшимо молочне поголів'я. А виробництво молока збільшимо за рахунок продуктивності дійного стада, щоб від кожної корови одержувати не менш як 5 тисяч кілограмів молока.

На закінчення розмови Софія Овсініна попросила вказати телефони колгоспу. Може, хто зацікавиться й зателефонує: 2-23-40, 9-91-30.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Фото Василя КУЗЬМИНА.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

Видавець — Президент Верховної Ради України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО. Редактори: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефон — 224-72-54; відбір реклами — 441-89-34, 441-89-44. ☎ Рукописи не повертаємо. ☎ Публікація з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

☎ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодатель. ☎ Редакція не замикає поділки поштою авторів публікацій. ☎ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Вихідні 40955. Тираж 344936.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311097.